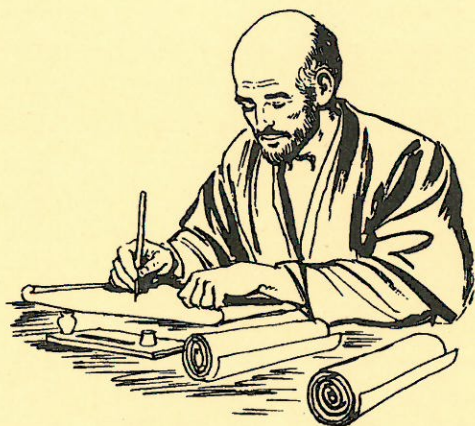

Eróma ká máhj

Páolo áneh akosev tigiv maká
Eróma ká máhj kaj méneá

Gavião/Zoró

Eróma ká máhj

Páolo áneh akosev tigiv maká
Eróma ká máhj kaj méneá

A carta de Paulo aos Romanos

na língua Gavião

Traduzido por Horst Stute

MISSÃO NOVAS TRIBOS DO BRASIL SETOR
OESTE

2004

© 2004 Missão Novas Tribos do Brasil
Todos os direitos reservados.

Tiragem 400

impresso no Brasil pela

MISSÃO NOVAS TRIBOS DO BRASIL SETOR
OESTE
CAIXA POSTAL 1421
MANAUS, AMAZONAS
69062-970

As ilustrações foram usadas com permissão,
sendo a da capa e das páginas 18, 31, 40 e 80 da

© David C. Cook Publishing Co.
e as outras do SIL Internacional

Kapítolo 1

1. On Páolo mága à sev makáá.

Jezój Kríjto né mabólív ná màga-ànaá.

Apójtolo ná máh màgaá.

Djáhr padereéhj ígíe pásér páràhr pánáhn náá máh-èna
bàrpár tér màgaá. Gorá abí mán pásér pánáhn náá.

2. Ève pánáe ná Gorá máh áratígi akoe idjálá
anekópákovéhj kajá.

Sev tìgìv sarùhr ná máh ve tìgìe tìgì tákajá.

3. Xinetón páná pásér màgaá.

Mán bó máh padere ná a'ala Daví pugéhj píav ká mán náá.

4. Mán ká tér bó mága Gorá nétón ná ènatèá.

Ahxo sarùhre káá.

Èna mán pákov pírv ná tér Gorá máh tahdóh tìgì viv píá.

Jezój Kríjto ádóh tìgíá. Pabéreadjaj náá.

5. Mán bó máh màga apar ná Gorá pére káá.

Ahdjaxírulùe káá.

Apójtolo ná máh màga, apare pájjaj náá.

Kúnújá mán koj padereéhj djáhr Pahdjaj pére ádur,

ve koj éá asánéh Jezój Kríjto kaj méne káá.

Kríjto kómatéce djáhr áleá.

6. È éhj kamávéhj ná menój mága ènatèá.

Bó Gorá máh memábiri, Jezój Kríjto páréhj ná memákiá.

7. Kúnújá pa'a Eróma ká máhj kaj màga gde maká áleá.

Gorá nékáhléhj ná mesánéh máhj kaj áleá.

Aparéhj sarùhr ná ánéh memáki máhj kaj áleá.

Pahdjaj Gorá djáhr ahdjaxírulùe péndhv ve no mekaj áleá!

Memápádere no djáhr áleá!

Pabéreadjaj Jezój Kríjto kíá mán djáhr ve no mekaj áleá!

Eróma ká máhj ákinìe kala Páolo áneh méneá

8. Baala màga àbéá mekaj kúnújá mà Gorá kajá.
 Jezój Kríjto pére ká màga àbéá,
 padereéhj sánéh mepásér avágtígí kúnújá mán koj méne káá.
 Ve koj éá té tásá kínáhá támága mepánáá.

9. Mevemàló kíh màga gò pére piri kíh zàhrá.
 Ve koj màga ve tere páná mekajá.
 Gorá sá òhkínij ná kínápoá. Òhgóe mi zàneh apare pájáj
 xinetón pásere pánáe ná mán tè mága òhkínij náá.

10. Túrutè màga gò pére piri kíh mekajá.
 Òhgóa vàga mi màga mèhjkinìe tígí kaj kíhá.
 Ánav tígí té saká ógàhe tígí táhjkini níá màga kaj kíh mekajá.

11. Gólóa màga mèhjkinìe kalaá.
 Vàhr mepére ábakáta Xíhxo Sarùhr páre mapé mekaj áleá.
 Memàtánáe ná áleá.

12. Mán ká bó màga ènatè òhgóe pótóh tígíe kala mekajá.
 Pazópov mi pàhr pabére ábakáta áleá!
 Pahdjaj kala mesánéh méne djáhr òhgóe pótóh tígí áleá.
 Pahdjaj kala zàneh méne djáhr mèhgóe pótóh tígí ènatè áleá.

13. Zàno'éhjá. Óbahréhjá.
 Vàhr mèhjkinìe pánáe pov tígí mekaj káreá.
 Ve tá òhv medjáá méne káá.
 Bó màh má tígí kí má tígí kíá bère vépea mèhjkinìe kajá.
 Mán ká bó màh ógàhe tá òhvá.
 Pahdjaj páre pájáj kala màga mekoj,
 pèe páràhre píníe ákini vàhr mekaj áleá.

Èna vànéh ve ákini kíh má'éhj koj méne miá.
 14. Vèrév máhj matóe éhr avéno ógaj kínápoá.
 Támatóe tér mága-èna ógajá.
 Djìtereéhj kí kúnújá má'éhj kíá máhj matóe tá màgaá.

Táhdjiri píréhj kí zaréhj kíá máhj matóe táá.

15. Èna méne ká djìvǵúhr mága

pa'ígíe pásér páràhr pánáe kala mekej ènatèá.

Pa'a Eróma ká mesánéh metá máhj kaj ènatèá.

Ána méne ká té Páolo djá padereéhj matólo kíhá?

16. ÁO zà vití pa'ígíe pásér páràhr páná kínápoá.

Gorá pákov ná pasér mága-ènaá.

Ve koj éá tásánéh ve kaj máhj ígíe mága kúnújáá.

Jodéo'éhj ígíe mága baalaá.

È pí má'éhj sópov ígíe mága ènatèá.

17. Ènatè pasér mága, padá méne sarùhrkàe

kala Gorá sánéh méne mádar tígíá.

Até ève mága apíní pagaj, ve koj éá mán pí pazánéh

bájkuv ná kí bájkuv ná kíá ve koj éá kaj méne náá.

Èna xikosev tìgìv sánéh méne pétóroá:

"Ve koj éá méne ná ígídéh mága atáá", tìgìv sá kínápoá.

18. Ènatè Gorá mága apásalàe mádar tígí

garpi pí méne náá. Apásala mága,

ahdjòhv koj tásánéh ahjtá máhj kaj kúnújáá.

Vèrév támá pèe sore kajá.

Pèe sore mákìe mi tásá, kaj méne ákinìe sorka kínápoá.

Ve vétère ákinìe sorka kínápoá.

19. Até ve vépíkàe mága tákaj áleá.

Gorá ve tá tásánéh méne káá.

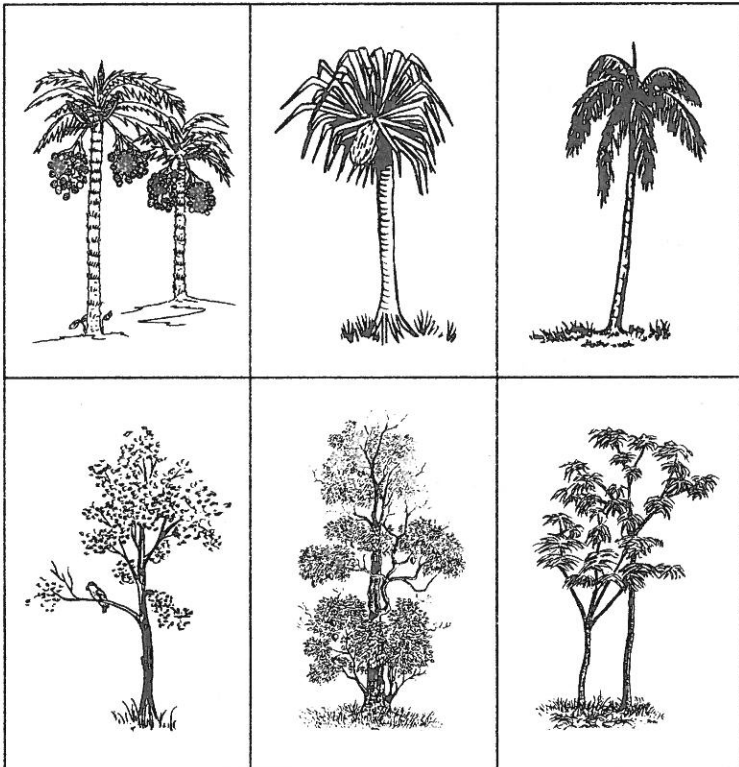
Ènav ve tá té pà kaj kínáhá méne ve tá támága kajá.

Taj tè máh-èna ve mádar tígíá.

Gorá pásalàe áneh méneá

Gorá ákinìe

20. Áo Gorá mága xíkinìe pír náá.
 Mán ká bó sahgóe ákinìe mága,
 pèe páaluv ká áneh pèe mapíní mán pí téra.
 Pakov ádaríhv ákini padereéhj mága-ènaá.
 Gorá tere té taj kínáhá méne ákiniá.
 Xinemapínív ákinìe ká támága ve ákini téra.
Áo tere támága, Gorá ve tá de và kíá méne pír táá.

Gorá idjáláe vépíkàe

21. È tér padereéhj máh, Gorá ve tá asáhr tè
 Gorá kómaté ǫhvá. Áo támáh àbéá kajá.
 Pèe kázér kaj tè bó támáh ahgǫe táá.
 Táhǫá ádjirǫhvà ná tádjá táhǫá kápávà ná-èna kínápoá.

22. Zaréhj ná támáh avétálá,
 táhdjiri píir ná té pazá kínáhá asáhr tèà.

23. Gorá sarùhre páràhre kómatée mátálá támáh
 má'éhj kázér kómatée náá.

Gorá konbadéh ǫhv kómatée kápi ká támáh
 tákonbadéh íxo kómatéá. Táhxo mákidéh kómatéá.
 Padereéhj konbadéh kí vajáhej kí pòéhj pábe píréhj kí
 apatá mi tásánéh avère tá máhj kíá máhj íxo
 mákidéh kómaté támáhá.

24. Èna méne ká Gorá máh tádjáhr káreá tè tákajá.
 Èna táhnéh djáhr káreá tè akaj méne káá.
 Pèe sore bíir ká máh táadjálá,
 asǫlje botę tè té tásá pèe sore kaj kínáhá méne áv káá.
 Apóloa sora tér támága Pahdjaj némágav soraá.

25. È, até té Gorá tere sá kínáhá méne mátálá táhnéh
 ve vé'áhjà ná máhj kaj Gorá máh tádjáhr káreá tèà.
 Gorá némapínivéhj kómaténe kíh máhj táj kínápoá.
Áo pèe mapínij tere kómaté kíá.
 Xinemapínivéhj kala támáhá. Áo pèe mapínij tere kala kíá.
 È pèe mapínij tere bó djáhr avékómaté túrùtè áleá!
 Ámèhjá.

Pàhgóe ohv koj méne sore pájãe
Gorá idjálãe vépíkãe ná méneá

26. Èna padereéhj áneh ahdjòhv koj Gorá tá méne ká Gorá máh tádjáhr káreá tè tákaj pèe sore bótere ká táadjáláá. Akobá bótere táhnéh pèe sore kaj méne áv ká máh táadjáláá.
 Áo té tásá ve idjálãe pír tá kíhá méne áv káá.

Vazeéhj máh ánavní amen tá kíh méne idjálá,
 djè pàhgóe mi méne idjáláá.
 Pamapíníe mi méne idjáláá.

Amenéhj kápi ká bó támáh avazeéhj tá kíh méne kaj ahgóe táá.

27. Ève mi tè ojéhj máh ènatè asaj tá kíh méne idjáláá.

Asajéhj kápi ká bó támáh asòlje botè tè a'oj kaj, a'oj tá kíh méne kajá.

Ve koj ojéhj máh a'oj tá pèe sore máki pavítie miá.

Asorì àhnéh Gorá idjálá méne ká támáh,
 èna méne vépíkãe ákini akaj ve ádurá.

Àbónàtè méne mágóló sánéh
Gorá idjáláe vépíkàe ná méneá

28. Áo padereéhj máh ahgòe tá,
 Gorá ve tá té pà kínáhá méne kajá.
Áo máh ve píreá, támáh ve kajá.
 Èna méne ká Gorá máh tádjáhr káreá tè tákaj ènatéá.
 Támá pèe sore áv ká éhr táadjálá,
 táhdjiròhvà tè táj kínáhá méne áv ká kínápoá.
Áo pàa djèna méne pájá nàliá méne pájá tádjáhrá.

29. Até bó támága àbónàtè máhj náá. Tápère sor náá.
 Até pazólìe volòtè pò kaj méne kí dá tè má'éhj kaj méne kí
 má'éhj pár atínìe kí pahkàe kíá méne mága kíh tákaj kíhá.
 Túrútè támága má'éhj váliá kíhá.
 Táv'áhjà ná támágaá. Gólóá támága padereéhj ádjamàpáá.
 Ako kájà ve ná támága pèe kázér pánála kíhá.
 30. Padereéhj káso'áh tá kíhá.

Asógón ná támága Gorá táá. Támáadjàrà tér támáhá.
 Támátéhre sor máhá. Akoe mátéhrà mi támága apánáá.
 Pèe sore kòro maténe kíh tè támága kíhá.
Áo tásá adjíá ahdjajéhj kaj kínápoá. Ama gáj kaj kíá áá.
 31. Àna zà báá tè támága pèe sore mákiá.

Áo támága akoe ádur téra.
Áo tere támága padereéhj kálajéhj náá. Áo kùrà já tér kaj kíá.

32. Ve koj padereéhj mága,
 mesáká èna áleá Gorá ánéh apere vépea akaj méne táá.
 Távìe té saká ève mágàe vépí ná kía náhá ánéh
 apere vépea akaj méne táá.
 Mán ká bó támága, èna méne tá asáhr tè ve pájá téra.
Áo ève tètè kíá. Áo támága ève pájá tètéá.
 Gújá té tásá-djèna kínáhá támága àbéá
 pèe sore páhjéhj kaj ènatéá.

Kapítolo 2

Áo pabalidjáláe sánéh à pí pèe sore vèpíkàe kárábi ká méneá

Pèe vèpíkáéhj ná kázér tásánéh má'éhj káso'áh tá máhj pánáe

1. Ve koj Gorá pásalàe mága pèe sore kajá.
Èna méne ká màga, até té ógorígíe sá kínáhá máhj kaj ènatèá.
Té ezá pèe vèpíkár ná kázér ebére vépea kíh má'éhj kajá?
Támá pèe sore kajá? Óhá dja abójá.
Áo ezá emá pèe sore vèpíkàe tá óhv tè kía náhpoá.
Áo égorígíe píe mága áleá.

Ve vèpíkádéh tere té ve kínáhá ezánéh má'éhj kaj kíh
méne ná emága égjaj tè ve vèpíkàe mákiá.
Ève mi tè ezánéh ève pájáj méne káá.

2. Até Gorá mága pèe ádur tér pèe sore vèpíka áleá.
Pèe mágáéhj tè mága ve vèpíkàe ákini akaj áleá.
Até pàga ève táá.
3. Ána té ezá-èna èhgóe tá ve vèpíkàe kajá dja abójá?
Má'éhj má pèe sore vèpíkár ná ezáhr emáki kíh,
ezá ève mi tè ve pájaj ná kínápoá.
Té ezá, èna méne tára tè,
até té bálidjáláe sá ve pí kía náhá ve kaj kázérá?

Gorá pére páràhre mábàe

4. Té ezá Pahdjaj pére páràhre mábaá? Gólóá bótere
tér pere páràhr mágaá. Ahdjòhvjàe póhj ná mágaá.
Áo mága ahxobíja pèe sore vèpíkaá.

Mán ká bó è Gorá pére párahre mága
 èhgóá asólóe kala èhgóá pére vèpèe tígi égajá.
 Pèe sore idjáláe tígi égajá.

Áo té ezá ève ákiniá, bó màgaá djaá?

5. Ve tára tè bó emága enípiáhv o, èhgóá pére vépea óhvá.
 Pèe sore vèpíkàe mavóbágá ezá égaj kía náhpoá.
 Ebére ká tè ve vèpíkàe sore póhj mága égaj
 ve vèpíkàe kárábi ká áleá. È tígi Gorá mága dara,
 ve ádúr tér té zà pèe vèpíka kínehá méne mató áleá.

Pèe sore vèpíkàe kárábi ká méne sánéh à pí méneá

6. Èna padereéhj djánéh méne pétóro tér Gorá mága
 pèe vèpíka tákaj áleá.

7. Gòmáté Gorá djáhr ózarùhre párahre no ógaj áleá táhnéh
 avátana kíh pèe párahre mágàe kaj máhj mága è tígi áleá.
 Óhgóe konbadéh óhv djáhr áleá táhnéh máhj ná áleá.
 Máhj ágóe ádáríhv mága áleá.

8. Enékoj akaj tètè táhnéh ahgóe tá máhj mága
 ènatè è tígi áleá. Áo è éhj mága pèe vétéhr kaj ahgóe táá.
 Pèe sore kaj bóga.
 Máhj bó mága Gorá pásalàe bótere ákini akaj áleá.

9. Ve koj àbónàtè máhj pére makáláe póhj mága è tígi áleá.
 Táhgóe pére kalàe bótere mága áleá.
 Pèe sore mágáéhj kaj ve mága áleá.
 Jodéo'éhj mága ve ákini tér akaj áleá.
 Kúnújá má'éhj mága ènatè áleá.

10. Enékoj pèe párahre páhjéhj mága akomatée ná
 asarùhre párahre ákini akaj áleá.
 Amapádere párahre ákini támága akaj áleá.
 Jodéo'éhj mága ve ákini tér akaj áleá.
 Kúnújá má'éhj mága ènatè áleá.

**Mée miá óhv Gorá sánéh pahjtá à pí
pèe vèpíkàe kárábi ká méneá**

11. Áo tere Gorá mága mée mi mée miá pahjtá è tígi áleá.

12. Mojzéej kósev tígìv óv koj táhnéh àbónatè
máhj mága asorì, èna máhj ná tè áleá.

Tígìv óv koj máhj ná támága asorì-èna áleá.

Enékoj mága ève mi tè má'éhj tá ènatè, Mojzéej
kósev tígìv kaj máhj ná táhnéh àbónatè máhj tá áleá.
Xikosev tígìv pétóro mága támá pèe sore vèpíka áleá.

13. Èna pèe vèpíkàe mága è éhj kaj ènatèá.

Áo tere támága Mojzéej kóe pìhe ká tètè ígídéh náá.

Èna tígìv sánéh pagaj méne pàhjéhj bó mága ígídéh náá.

Ve pàhjéhj tètè ígí Gorá mága támá'á akaj áleá.

14. Enékoj mága vemi, Jodéo'éhj de táj kíá máhj tá ènatè áleá.

È éhj mága Mojzéej kósev tígìv tá óhvá.

Mán ká bó támága tígìv pétóro pèe pájá ènatèá.

Ami tè támága ve tá akajá.

15. Mojzéej kósev tígìv sánéh ve páná méne ádur

ve mága avétìgì táhgóá káá. Tátá méne mága ève matóá.

Ve mába té zà-àna kínáhá méne mató

táhgóe sá-èna tákaj kínápoá.

Gújá té zà-àna kínáhá méne mató kínápoá.

16. Èna ve mága pèe vèpíkàe kárábi ká áleá.

Pèe máddòhr sánéh padereéhj ágóá ká méne mága

avémádar tígì áleá. Gorá mága è tígi ve vèpíka áleá.

Èna ve mága è tígi, pa'ígìe pásér pàràhr páná zànéh méne
pétóro tè áleá. Jezój Kríjto mága ve vèpíkár tere ná áleá.

Páolo kóe táváhve,

Mojzéej kósev tǵiv tá táhnéh máhj kaj méneá

17. Vàhr, Jodéo màh áleá mesánéh deretér ná máhj kaj bájkuv ná kárea.

Mojzéej kósev tǵiv kaj té ezá èhgóe táá.

Tómá Gorá té Gorá kínáhá méne mátéréka té ezáá.

18. Até ezá, èna méne kala té saká pagaj kínáhá kaj kínápoá.

Ána té zà gújáá màga-èna pèe pájáá, ezá-èna kínápoá.

Áo àna zà báá tè méne ná kǵá.

Egóbá èhnéh Mojzéej kósev tǵiv kaj méne káá.

19. Até ezá, táhdjakáhv óhvéhj

vère tá mán ná té zà kínáhá má'éhj kaj

Jodéo'éhj de táj kǵá máhj kaj kínápoá.

Gápávà ká máhj ídíg té on kínáhá tákaj kínápoá.

20. Zaréhj makóbáhr té on kínáhá emágaá.

Pèe tá óhv máhj makóbáhr té on kínáhá áá.

Pèe vétéhr ákini tér té zà kínáhá emága

Mojzéej kósev tǵiv kajá.

Pamatóe tere té taj kínáhá áá.

21. Ána té ezá èna éá ve káá, bó màgaá djaá.

Má'éhj tètè mató emágaá. Áo émató kǵá.

È bó emága, mesáká basana tè áleá ezáhr, basana tèá.

22. Mesáká má tá tè mesaj pi áleá emága má tá ézaj piá.

Vemi emága, sor bótere té tajá gorá kázéréhj kajá.

Mán ká bó emága ebár págá è tákázéréhj sáv pí basanaá.

23. Mojzéej kósev tǵiv mátéhr tá ezáhr ezá-èna

Gorá kalàe sorka má'éhj kaj kínápoá.

Adjíá óhv ezánéh kaj méne káá.

24. Èna ve mága mekaj, Pahdjaj kósev tǵiv pétóroá:

"Mepére ká padereéhj mága xóológ xóológá Gorá kaj,

Jodéo ná óhv tásánéh máhj kojá", tǵiv mágaá.

Páolo kóe táváhve,

Jodéo té on kínáhá táhnéh deretér ná máhj kaj méneá

25. Ènatè emága, Pahdjaj pár té on kínáhá ezérég
kátadéh táá. Áo vemi kíá.

Mojzéej kósev tigiv ádur ezánéh
méne ká tètè ezérég kátadéh ve páràhr mágaá.

Mán ká bó ezérég kátàe pèndhv mága,
tigiv pére pánàe mába èhnéh méne káá.
Èna mán ná ezánéh méne káá.

26. Mán ká tér bó má'éhj mága ènatè,
Jodéo'éhj de táj kíá máhj náá. Tásérég kátadéh óhv náá.

Èna mán mága Gorá pár ná, zérég kátadéh pére mi,
Mojzéej kósev tigiv ve ádur àhnéh atá méne káá.

27. Èna mán mága ánavní emá pèe sore vèpíkàe mágár ná,
pèe sore vèpíkàe káràbi ká áleá.

Mojzéej kósev tigiv ve ádur àhnéh atá méne ká áleá.

En sánéh xikosev tigiv tá kí ezérég kátadéh tá kíá
mán má pèe sore vèpíkàe mágár ná mága áleá.

Èna mán ná méne tára èhnéh tigiv mába méne ká áleá.

28. Áo tere Jodéo'éhj sópov mága Jodéo'éhj tere náá.

Áo tere Jodéo'éhj sérég kátadéhej sópov mága
tásérég kátadéhej tere náá.

29. Ahgóà mi sakánéh Jodéo ná mán bó mága
Jodéo tere náá. Ahgóà ká sakánéh sérég kátadéh ná
mán bó mága sérég kátadéh tere náá.

Xíhxo Sarùhr pére ká pamága Gorá páréhj tere náá.

Áo tigiv pétóro pazánéh pazérég kátadéh tá méne ká kíá.

Jodéo tere té tajá Gorá sánéh kaj mán tè mága Jodéo
tere náá. Ávè èna éá padereéhj sánéh kaj mán kíá.

Kapítolo 3

**Páolo áneh akoe pihéhj pére ígí,
akoe mába tádjáá méne káá méneá**

1 1. Ána té ve sáá?

Té Jodéo ná méne páràhre sá óhvá?

Té tásérég kátadéh ve páràhre sá óhvá?

2. Atéá. Gólóá tér Jodéo ná méne páràhre mágaá.

Mée miá méne káá.

Tákaj tè Gorá máh akoe idjáláá.

Jábókoj ve páràhr ná támaga xikoe táá.

2 3. Ána té ve sáá?

Áo Jodéo'éhj máh kúnújá akoe ádur ahgóe tá Pahdjaj kajá.

Akoe mába támáhá.

Té èna táhnéh akoe mába méne sá Gorá kóe mábàe tígí Gorá

kaj ènatèá? Té Gorá sá-èna tápere mi-èna akoe ádur óhv-ènaá?

4. Áoá. Ve vétéhre bó djáhr dara áleá!

Até Gorá sá akoe ádur tér kínápoá.

Até padereéhj sá távé'áhjà ná kínápoá.

Ève ádur Pahdjaj pánáe mága xikosev tigiv ná-ènaá:

"Egóe vátána ná edjáhr,

áo té éhr akoe ádur kínáhá má sánéh égaj méne ká áleá!

Èhgóe menga edjáhr,

egóe ábasalàe kala má sánéh méne kaj áleá",

tigiv mágaá.

3 5. Pèe mába kíh pazánéh àbónàtè

méne mága, pèe mába óhv Gorá sánéh méne mádar tígíá.

Ána té pà ève káá?

Té Gorá sá pamá pèe sore vèpíkàe tá,

èna ve sánéh asarùhre botèe tígí méne káá?

Áo té saká ve mábàe ná pèe sore vèpíkà pagajá?

Èna màga padereéhj pére mi-èna pagaj kázérá.

6. Áo tere Gorá sá pèe mába kínápoá.

Ána té saká padereéhj sópov kamá támá pèe sore vèpíkàe màga à pí, pèe mábàe sánéh akaj méne ká nàli áleá.

4 7. Gòe mába zànéh Gorá kaj méne màga, xikoe vátána té Gorá kínáhá méne botèe tígí téré.

Komatée botèe tígí téré.

Ána té pà ève káá?

Ána méne ká té mà pèe sore vèpíkàe sá,

èna ve sánéh méne ká-èna áleá?

Ána méne ká té ógamáe sá-èna ve kaj è tígi áleá?

Até ve vèpíkàe màga vemi tér áleá.

5 8. Ána té pà ve káá?

Gorá kómatée botèe tígí pèe sore sánéh méne káá?

Té pazá "pàhr àbónàtè, ève pàràhre djáhr áleá" ve káá?

Ève pánáe ná padereéhj màga-èna tókáso'áh tá téré.

Ánavní tákamávéhj màga "èna támágaá" tókóe pèndhv ve pánáá djereá.

Támá pèe sore vèpíkàe màga vemi tér áleá.

Padereéhj má pèe sore pánáe makálíe

9. Ána té pazá kúnújá ève káá?

Té Gorá sá gújá Jodéo'éhj tá má'éhj pi pèe sore vépíkàe kajá.
 Áo tereá. Bó pamáh Jodéo'éhj kí vèrév má'éhj kíá máhj pánáá.
 Até tásá kúnújá àbònàtè máhj ná atá-èna kínápoá.

10. Ènatè Pahdjaj kósev tìgìv mága tápánáá:

"Áo Gorá pére ádúr mán mágaá. Áo móhj kíá.

11. Áo já tér mága pèe ákini gújáá.

Áo já tér mága "Goráá djaá" Gorá kajá.

12. Padereéhj sópov tér máh asorì xipabe píá.

Tásópov máh ahgóa náhniá.

Áo má mága gújá méne pájáá. Ávè móhj kíá.

13. Pa'íhg paágádéh son pére mi tákópákòe sor sá kínápoá.

Vàhr táhdjamàpáá támága ave'aja kíhá.

Baj jíj xi pére mi tákóe pére sor sá kínápoá.

14. Xológ xológá máhj támáhá. Tákóe atiriá.

15. Púrúvá támáaka padereéhj abiá.

16. À koj tógahá mán koj támága tápár soradéh idjáláá.

17. Áo támáh akobá,

amapádere mi té tásá ahjtá atá kínáhá méne kajá.

18. Áo támága apíh Gorá kajá.

Áo djìtere té taj kínáhá kajá."

19. Èna xikosev tìgìv mága-ènaá. Té pazá ve ákiniá?

Ve koj Mojzéej kósev tìgìv mága,

è éhj kaj té éhr ve idjálá kínáhá máhj kaj bere pánáá.

Kúnújá padereéhj djáhr ako kálíhv tóhrte áleá.

Áo akopáko ve ígí kíá.

Vèrév gój ve ádúr máhj djáhr, até té Gorá sá

ógamá mà pèe sore vépíka kíá náhá méne ákiniá.

Pa'ígíe pásére Jezój Kríjto pánáe ná méneá

Ve koj éa máhj ígíe sánéh kúnújá méneá

20. Èna ve mága pagajá.

Áo tere pa'ígíe mága Mojzéej kósev tìgìv kajá.

Áo è pí Gorá ádjáabi ká ále kíá.

Áo já tér mága avéma'á kaj,

adjíá àhnéh Mojzéej kósev tìgìv kaj méne ká tè áleá.

Pamá pèe sore ákini maté bó tìgìv mága pagaj-èna kíhá.

21. Mán ká bó pa'ígíe máh avémádar tígí pagaj anáá.

Áo Mojzéej kósev tìgìv kaj méne náá.

Gorá bó mága pa'ígí pabágá akajá.

Enékoj è Mojzéej kósev tìgìv kí Gorá nékópákovéhj

kósev tìgìv kíá mán mága ve píníe páná ènatéá.

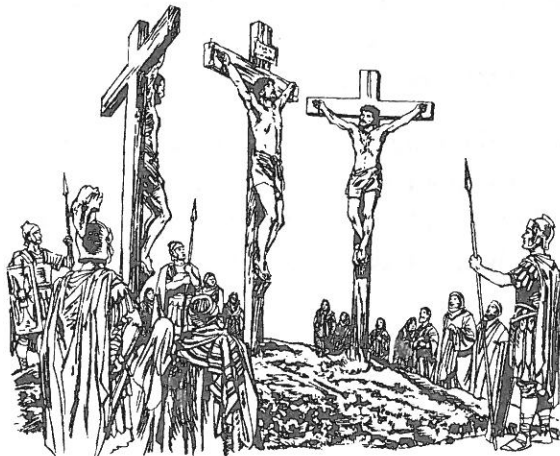
Tìgìv pétóro pa'ígíe mága anáá.

22. Áo Gorá mága má ve pére ká pa'ígí pama'á akajá.

Ve koj éa pazánéh Jezój Kríjto kaj

méne ká tètè bó mága pama'á akajá.

Kúnújá tásánéh ve koj éa kaj máhj ígíe mágaá.

**Gorá ádjaxírulùe ká pa'ígíe sánéh ve pèndhv ná
Jezój Kríjto vìe kaj méneá**

Táj tề padereéhj máhá.

Áo má'éhj mága mée tére mi tér má'éhj piá.

23. Ve koj tásópov máh àbónàtèá.

Tásópov tér mága Gorá sarùhre pàràhre masúlúe tá óhvá.

24. Mán ká bó Gorá mága aná ve pèndhv ve ná
pabágá akajá. Ahdjaxírulùe káá.

Jezój Kríjto vìe ánéh pavépi ná méne káá.

Jezój Kríjto kaj tề pa'ígíe mágaá.

25. È Jezój Kríjto mága Gorá máh dara
pamá pèe sore vépi náá.

Ve vépíkàe ná máh vìe tígíá. Xihr akíe tígíá.

Mán vìe kaj pazánéh ve koj éá xihr akíe kaj
méne ká bó pèe sore málitée mága pabiá.

Èna Gorá máh, akaj méne ákinìe djáhrá.

Até té dji éhr áratígí mán pí tér padereéhj má pèe sore
ígíe tá kínáhá méne ákinìe djáhrá.

Kúrà méne ná ánéh pèe sore ígíe tá méne ákinìe djáhrá.

26. Èna Gorá máh ènatè aná méne kaj akaj méne matóá.

Até té dji éhr padereéhj má pèe sore ígíe tá kínáhá méne
matóá. Ève ákinìe djáhr daraá.

Ve koj éá sakánéh Jezój kaj mán ígíe tá mága-ènaá.

**Páolo ánéh Jodéo'éhj pére ígí,
akoe mába tádjáá méne ká méneá**

27. Ána té Jodéo'éhj kaj méne sáá?
Té deretér ná méne pír sá tákajá?
Áóá. Bó Pahdjaj máh ve ma'óá.
Mojzéej kósev tǐgǐv mi máh ve ma'óá.
Ána méne pánáe miá?
Té adjíá méne tǐgǐ tǐgǐv sánéh akaj méne miá? Áóá.
Ve koj éá méne tǐgǐ xikosev tǐgǐv sánéh pagaj méne mi bógá.
28. Até pamága ve ákini gújáá.
Ve koj éá pazánéh pamapé akaj méne ká tété
Gorá mága pa'ígí pama'á akajá.
Áó deretér ná pazánéh adjíá Mojzéej kósev tǐgǐv kaj
méne ká kíá.

29. Ána té ve sáá?
Té Gorá Jodéo'éhj má Gorá tétéá?
Áó té taj má'éhj má Gorá ènatèá? Atéá.
Má'éhj má Gorá dji máh ènatèá.
30. Èna ve mága, móhj ná Gorá sánéh méne káá.
Mán bó mága Jodéo'éhj sérég kátadéhej ígí tápágá akaj,
ve koj éá tásánéh akaj méne ká áleá.
Mán bó mága ènatè má'éhj ígí áleá.
Tásérég kátadéh óhvéhj ígí mága-èna tápágá akaj,
ve koj éá tásánéh akaj méne ká áleá.

31. Ána té ve sáá?
Té pazá Mojzéej kósev tǐgǐv sorka,
ve koj éá méne kaj pazánéh pàhgóe tá méne káá?
Áó tereá. Ve páràhr té taj kínáhá bó tó mága tǐgǐv màtánáá.

Kapítolo 4

Pa'ígíe pánáe màtánáe

Deretér ná méne píre ǫhve

1. Ána té ve djá pahdjaj Abraáo kajá?

Ána méne párahre ákini té dji djá akajá?

2. Áo Abraáo máh pèe mágàe mi a'ígíá. Áo Gorá máh ígí, adjíá ánéh Mojzéej kósev tìgìv kaj méne káá.

Áo máh ève ká ma'á akajá. Áo tereá.

Ève ká ánéh Abraáo ma'á akaj méne ká Abraáo máh deretér ná méne tá nàliá.

Áo máh deretér ná méne táá. Áo Gorá kábiá.

3. Ána té Abraáo pánáe tìgìv sá pagajá?

"Ve koj éá Abraáo máh Gorá kajá. Méne ákinìe ká bó Gorá máh, alóv ígíe ná té ève sá kínáhá dji ma'á akajá", tìgìv mágaá.

4. Oná mán sánéh pèe máki mán mága ève vépí sev

ma'áe táá. Áo mága ve pèndhv ve ná sev ma'áá.

Ána kírì on sev ma'á ǫhv kíá méne ná bó mága sev ma'áá.

5. Mán ká bó ve mága mée mi, pèe máki ǫhv sakánéh ve koj éá tètè mán kajá. È mága, até té saká àbónàtè máhj ma'á akaj kínáhá ve koj éá Pahdjaj kajá. Méne ákinìe ká bó Pahdjaj mága, alóv ígíe ná té ve sá kínáhá ma'á akajá.

Ve pèndhv ve ná mága ma'á akajá.

Deretér ná ǫhv ánéh ahgòe tá akaj méne káá.

6. Ènatè Daví kóe mága ève pánáá.

Pèe mágàe ǫv koj sakánéh avéma'á Gorá kaj mán pánáá.

Sahgòe sèh ná èna mán sánéh àbéa méne ná méne pánáá:

7. "Àbónàtè méne ígí Pahdjaj ánéh tápi máhj mága ahgòe sèh tá tè àbéa méne náá. Támá pèe sore málitè ánéh tápi máhj mágaá", xikoe sá kínápoá.

8. "Ahgóe vé'ígí Pahdjaj áneh xima pèe sore pi mán mága ahgóe sèh tá àbéá méne náá", xikoe sá kínápoá.

Má'éhj sánéh Jodéo ná óhv máhj ígíe

9. Ána té ève sá-ènaá? Té è Daví kóe sá Jodéo'éhj sérég kátadéhej kaj méne páná tétèá? Áo té má'éhj sérég kátadéh óhvéhj sá ènatè è ama pèe sore málitée mátéré táá?

Atéá. Abraáo kaj méne mága ève matóá.

Ve koj éá áneh méne ká Pahdjaj éhr, alón ígíe ná té ève sá kínáhá kaj kínápoá.

Ve pèndhv ve ná éhr ma'á akaj kínápoá.

10. Ána méne sáhr té Pahdjaj éhr ma'á akajá?

Té sérég kátàe djábójá? Té sérég kátàe áburá?

Áo sérég kátàe djábój káre kíá. Ve ábur tér máh ma'á akajá.

11. È pí bó Abraáo máh asérég kátàe tígíá.

Pahdjaj máh ve no kajá. Ve koj éá méne ká té on

ma'á ógaj kínáhá méne íxo ná máh ve no kajá.

Ve koj éá áneh asérég kátàe óhv sáhr méne íxo náá.

Èna Pahdjaj máh ve mága, Abraáo djáhr ve koj éá máhj sópov idjaj náá. Asérég kátadéh óhv tá tásánéh ve koj éá máhj sópov idjaj ná djáhrá. È éhj sópov djáhr ahdjaj pére mi avéma'á Gorá kaj, ve koj éá méne miá áá.

12. Tásérég kátadéhej sánéh ve koj éá máhj idjaj ná Abraáo djáhr ènatèá.

Áo Abraáo mága asérég kátadéh ná tásánéh ve koj éá máhj idjaj ná tétè-ènaá.

Má'éhj idjaj ná bó mága-èna ènatè-ènaá.

Pahdjaj Abraáo pére mi té tásá ve koj éá

asérég kátadéh óhv sáhr kínáhá máhj idjaj náá.

Pahdjaj Abraáo ábevmá tásá ve koj éá kínápoá.

Gorá kóe vátána pa'ígíe kaj méneá

13. È pí méne kaj Pahdjaj máh akoe idjálá
 Abraáo kaj kí xipugéhj píav ká máhj kaj kíá áá.
 Pèe ádur méne ma'áhn ná saká ále báá tè máh akoe idjálá kajá.
 Áo Abraáo áneh adjjá Mojzéej kósev tìgìv kaj méne káá.
 Ve koj éá áneh méne ká bógá.
 Ve koj éá mán ná Pahdjaj áneh ma'á akaj méne káá.

14. Té Pahdjaj éhr Jodéo'éhj kábi ève pòhje pánáe idjáláá?
 Té Mojzéej kósev tìgìv tá máhj kábiá?
 Té è éhj sá ve pánáe tá apare ná, Abraáo páre áneh
 avéhdjálá akaj méne káá? Áo tereá.
 È éhj máki àhnéh èna máhj ná méne ká éhr
 ve koj éá méne sorka nàli kínápoá.
 Ve pòhje pánáe idjálá àhnéh méne sorka nàli kínápoá.
 15. Èna ve mága, Mojzéej kósev tìgìv sánéh pèe sore vépíkàe
 botèe tígí méne káá. À koj té tìgìv sá kínáhá mán koj
 padereéhj mága tìgìv mábaá.

16. Èna méne ká Gorá mága ve koj éá méne kala tètè pagajá.
 Ahdjaxírulùe ká tètè pa'ígíe djáhrá. Ve pèndhv ve náá.
 Akoe pòhje idjálá àhnéh Abraáo kaj méne djáhr
 ve vátána ná tér pazópov kaj pazópov pánáe náá.
 Áo máh Mojzéej kósev tìgìv tá máhj sánéh ve koj éá
 máhj kaj tètè ve idjáláá.
 Tìgìv óv koj tásánéh ve koj éá Abraáo pére mi ve koj éá
 máhj kaj bó máh ve vátána ná ve idjálá ènatèá.
 Ve koj Abraáo mága pazópov idjaj náá.
 17. Pahdjaj kósev tìgìv pétóro mága pazópov idjaj náá:
*"Má koj máhj kí má koj kíh kíá máhj mágóló bótere
 idjaj ná màh emágaá", tìgìv sá kínápoá.*

Ve koj éá máhj mágóló bótere idjaj Abraáo áneh méneá

Abraáo máh Gorá ádjáabi ká mán náá.

Ve koj éá àhnéh kaj mán ádjáabi ká mán náá.

Até té sà pavíhv ádóh tígí kía náhá máh ve koj éá kajá.

Pèe mapínij tere ná té saká pèe óhve paágá kínáhá máh
ve koj éá kajá.

18. Abraáo máh ve koj éá tér Pahdjaj kajá.

Apùgu píníe óhv sáhr tè máh ve koj éá apùgu píníe kajá.

Èna ve máh, Abraáo djáhr má koj máhj kí má koj kíh kíá
máhj mágóló bótere idjaj ná è píá.

Èna Pahdjaj kóe áneh akaj méne ádúrá:

*"Ènavéhj ná ébugéhj píav ká máhj mága áleá",
méne ádúrá.*

Abraáo ígíe pére mi pa'ígíe sánéh méneá

19. Abraáo máh, akújá àhnéh méne ákiniá.

À xirà asáhr 100 kávo ká mán náá.

Asaj Sáhra ánéh buv ma'áv pixérég poboxòe ákini máh ènatèá.

Mán ká bó máh ève ádur óhvá.

Áo máh tágadúhg ná ve koj éá Gorá kajá.

20. Áo máh, té ve koj tér áleá, ve koj éá óhv xikoe kajá.

Apùgu píníe kaj ánéh akoe idjálá akaj méne kajá.

Bájkuv ná bó máh apakov píní ve koj éá xikoe kajá.

Pere ká té ve sá kía náhá àhnéh Gorá kómaté

mán koj máh apakov píníá.

21. Ve koj tér té saká ve páná àhnéh ógaj

méne mágàe pír tá kíhá máh ve koj éá kajá.

22. Méne ákinie ká bó Gorá máh,

ígídeh té taj bàr ná kíhá Abraáo kajá.

Ve pénòhv ve ná máh ma'á akajá.

23. Áo è Abraáo kaj méne pánáe tígìv mága

Abraáo páná tètèá. Áo dji tètè máh

ve pénòhv ve ná avéma'á Gorá kajá.

24. Panój páná bó ve tígìv mága ènatèá.

Pabágàe kala bó Gorá mága akaj ènatèá.

Ígídeh té taj bàr ná kíhá mága

ve koj éá méne ákini pagajá.

Akaj tér pazánéh ve koj éá máhj págàe kala

Gorá mága akajá. Kaj tér pamága ve koj éá,

Pabéreadjaj Jezój ádóh tígí té éhr viv pí kíhá mán kajá.

25. È Jezój Kríjto máh pamá pèe sore ve ká avéno

pèe sore vèe kajá.

Aveádóh tígí máh ènatè, vàhr táma'á ógaj tá'ígíá áá.

Kapítolo 5

Tá'ígídéhej sánéh è pí méne volov pih méneá

Ána máhj ná té pazá anáá méneá

1. È tér pamáh pavéma'á Gorá kaj,
ve koj éá méne ákini ánéh pagaj méne káá.
Ximapádere tá pamágaá. Pabéreadjaj Jezój Kríjto pére káá.
2. Mán pére ká pamága ènatè Gorá masúlúe tá túrutèá.
Ahdjaxírulùe ná sakánéh pahjtá méne masúlúe táá.
Até pamága èna máhj ná padáá.

Ènatè pamága è pí méne párahre volov pìhe mátéré táá.
Gorá sarùhre párahre koj té pazá padá kía náhá
méne mátéré tá tèá.

3. Áo ève tètèá.

Pèe sore vea pazánéh méne mátéré tá pamága ènatèá.
Téhrná pamága vea, pavátanàe tígí
té ve sá pagaj kínáhá méne náá.

4. Mán pí bó pavátanàe mága,
kobávte té taj kínáhá máhj ná pamágaá.
Mán pí bó è kobávte ná méne mága
è pí méne párahre volov pìhe tígí pagaj ènatèá.

**Gólóá té djá pagala kínáhá méne sánéh
è pí méne volóv pìhe màtáná méneá**

5. Èna pazánéh è pí méne volóv pìh méne mága
pàhdjamàpá óhv áleá. **Á**o pavítije tígí è pí áleá.
È tígí de Gorá éhr, pagala àhnéh méne mádar tígí pagaj kíá.
Xíhxo Sarùhr akí àhnéh pàhgóá ká méne mága ve mádar tígíá.

6. Ve koj Gorá mága pagalaá.
Aviv tígí Kríjto ánéh avi méne mága ève matóá.
Tápákov óhv ná pazáhr tè máh aviá.
Àbónàtè máhj kábiá.

7. **Á**o já tér sá ahkàe tígí pavépi ná kínápoá.
Áo gújá mán kábi kíá.
Dér má sá ahkàe tígí padere pére páràhr kápi ká djáá.

8. Mán ká bó Kríjto máh-èna
àbónàtè máhj ná pazáhr avi pagábi-ènaá.
Ève mága, pagala tér té Gorá sá kínáhá méne mató pagajá.

9. Èna méne ká pamága ènatè,
ve koj tér té saká à pí pa'ígí kíá náhá méne táá.
Bó máh pa'ígí pama'á akaj, Kríjto xihr sorkàe káá.
Èna méne ká mága ènatè pa'ígídéhej ígí apásalàe pí
apásalàe kárábi ká áleá.

Jezój ádóhtèe sánéh è pí méne volóv pìhe màtáná méneá

10. Bó Gorá máh pa'ígíá.
Pazógóv ná pazáhr ahjtá dji máh akáhléhj ná pamákiá.
Anetóv vìe mi máh akáhléhj ná pamákiá.
È bó mága djakáhv ná méne ká jábókoj tere
pabére ábakáta à pí áleá.
Ve koj mága tá'ígídéhej ígí pèe sore vèpíkàe pí áleá.

Ána máhj ná té pazá anáá méneá

11. Áo ève tètèá. Aná méne mátéré tá pamága ènatè Gorá tá méne mátéhre náá. Bó Pabéreadjaj Jezój Kríjto éhr èna máhj ná pamáki aná kínápoá. Pazógón ná pàhnéh Gorá tá mán pí éhr pamáki Gorá káhléhj ná kínápoá.

Jábókoj Pahdjaj ádjaxírulè sánéh ve pòhje ná pagaj à pí méneá

12. Abójéhjá. Èna pèe sore áneh móhj pére ká tè apíní baala padere ná méne mi pa'ígíe mága móhj pére ká ènatèá. È móhj áneh àbónàtè méne ká pavie máh apíní ènatèá. Ve koj pavie màlò kúnújá padereéhj kajá. Kúnújá táhnéh àbónàtè méne káá.

[Mojzéej kósev tìgìv ábur méneá]

13. Mojzéej kósev tìgìv ábur padereéhj máh ènatè àbónàtè méne táá. Mán ká bó Gorá máh è tígi, ána té veá óhv támá pèe sore kajá.

Áo Mojzéej kósev tìgìv óv kojá.

14. Méne sáhr tè bó padereéhj vè máh ènatèá.

Adáó pí r tigi távìe xígkàe máhá.

Túrútè ve máh Moizéej pí r tigi ènatèá.

Apakov ákini maté ve máh padereéhj kaj, távìe tígíá.

Kúnújá támáh apaá.

Áo támáh Adáó pére mi Pahdjaj kóe mába àbónàtèá.

Mán ká bó támáh apa ènatèá.

È Adáó kaj méne máh è pí méne íxo náá.
Kríjto kaj méne íxo ná ve máhá.

15. Ve koj Pahdjaj ádjaxírulùe pòhje mágaá.
 Áò pèe sore pòhje ádur tètè kíá. Ve koj karéhj
 máh apa, Adáó móhj áneh àbónàtè méne káá.
 Mán ká bó Gorá áneh ve pèndhv ve ná pa'ígí
 ahdjaxírulùe ká méne pòhje mága ève piá.
 Jábókoj ve párahre ná ve máhá.
 Móhj máh ve mága pagábiá. Jezój Kríjtoá.

16. Áò Kríjto sánéh à pí ve nòe kala pagaj méne
 mága pèe sore vépíkàe ádur tètè áleá. Áò Adáó móhj
 pére ká pèe sore vépíkàe sánéh méne ádur tètè ále kíá.
 Ve koj Gorá pére vépèe pèe sore kaj méne mága áleá.
 Pèe sore xíkgàe áneh Adáó kaj méne mága
 pèe sore vépíkàe pòhje ná akali à pí áleá.
 Mán ká bó Gorá pére vépèe tá'ígídehej kaj
 méne pòhje mága ève pi áleá. Gólóá padjábój àbónàtè
 dji mága apere vépea ve pèndhv ve ná pama'á akaj áleá.
 Ahdjaxírulùe ká áleá.

17. Ve koj pavìe máh Adáó móhj pére ká apíníá.
 Gorá kóe mábàe káá. Méne tára tè bó ve máh è pí
 pakov pòhj ná padereéhj mabóliri kíh távìe tígíá.
 Mán ká bó padereéhj ígíe pòhje bótere mága ève pi áleá.
 Jábókoj ve párahre ná tè támága Gorá ádjaxírulùe ákini
 akaj áleá. Ve pèndhv ve ná Gorá mága táma'á akaj áleá.
 Mán pí tér bó támága túrútè zavidjajéhj tág ná áleá.
 Táhgóe ádaríhv ná áleá. Móhj pére ká tè pamága
 èna máhj ná áleá. Jezój Kríjto pére ká áleá.

18. Até Gorá pére vépèe sá à pí padereéhj
 má pèe sore vépíkàe kaj kúnújá kíá náhpoá.
 Móhj tè Adáó áneh Gorá kóe mába baala
 méne ká kíá náhpoá.
 Mán ká tér bó Gorá sánéh apere vépea

pa'ígíe kaj kúnújá méne sá ènatè à pí kía náhpoá.
 Táhgóe ádaríhv ná padjáhr áleá.
 Móhj tè Jezój áneh avi pagábi méne ká áleá.

19. Móhj áneh adjjá óhv Pahdjaj kaj méne ká
 karéhj máh àbónàtè máhj ná è píá.
 Méne mi tè bó Jezój móhj mága ènatè karéhj
 máki tá'ígídéhej tere ná anáá.
 Taj tè máh adjjá tere ahdjaj kaj ève mapíníá.

[Mojzéej kósev tìgìv sáhr méneá]

20. È pí Mojzéej kósev tìgìv máhá.
 Ve párpár tér ná Pahdjaj máh tìgìv no má tígi,
 ève ádur mesá áleá méne pánáe náá.
 Tìgìv no máh, àbónàtè méne djáhr akako abúneá.
 Mán ká bó mága, pamá pèe sore mágoló sáhr
 jábókoj tér ahdjaxírulu pagajá.

21. Èna máh ve mága, ahdjaxírulèe pójhe djáhr áleá.
 Bó àbónàtè méne djá pakov póhj ná padereéhj
 mabólíri kíh távìe tígí kínápoá.
 Mán ká tér bó Pahdjaj ádjaxírulèe sá
 jábókoj pakov póhj ná kía náhpoá.
 Pama'á dji mága akaj áleá.
 Zavidjajéhj tág ná padjáhr tápakov píréhj ná áleá.
 Táhgóe ádaríhv ná padjáhr padá garpi ká áleá.
 Jezój Kríjto mága ève mágár ná, Pabéreadjaj ná áleá.

Kapítolo 6

Ána té tá'ígídehej sá atá méne sarùhrkaá méneá

Ána té Jezój Kríjto vìe sá pavìe náá?

Ána té ève sá padá méne sarùhrkàe náá méneá

1. Ána té pazá kúnújá ve pìhe káá?

Té pazá, pàhr ve pov tígí àbónàtè, Pahdjaj ádjaxírulùe sáhrá?

Abúne djaxírulùe djáhrá áá.

2. Áo tere pamága ènaá.

Ána té pazá-èna pèe sore pájác ná tè padaá?

Bó panój pavi pèe sore pájác ma'òe ná kínápoá.

3. Áo té mesá pàhbima'ìe ve táá?

Jezój Kríjto kaj méne íxo ná pamáh pàhbima'ì kúnújáá.

Jezój Kríjto vìe íxo náá.

4. Xitá tè pamáh pavíhv vépogo pavíhv véhdjálá,

pàhbima'ìe miá.

È pí padjáhr, padá méne kòro ná tè padaá.

Èna Jezój Kríjto ánéh ahdjaj pákov sarùhr pére ká avéádóh tígí

aviv pí méne mi padjáhr padá, padá méne kòro náá.

5. Ve koj pamáh Jezój vìe kaj dúlúgá Jezój ma'ó'áláá.

Móhj ná pamága xitáá.

Méne ká bó pamáh ènatè tahdóhtèe kaj ma'ó'áláá.

Até pàhdóhtèe mága paviv pí ènatè à pí áleá.

6. Méne ádur bó pamága aná méne ákini ènatéá.

Padere ágòe kujè máh avétóhr mága Jezój tá

ìhv ádjakátadéh ágáh káá.

Padá méne kujè djáhr a'òá áá.

Pèe sore pájác padjáá méne káá.

Pèe sore némabólív ná padjáá méne káá.

7. Avi áneh pèe sore kaj mán sá

ígídéh ná pèe sore pí kínápoá.

Áo saká adjjá kaj kínápoá.

8. Ènatè pamága à ve kaj ve koj éá.

Pavi pàhnéh Krijto tá méne ká pamága

ènatè padá xitá garpi ká à pí áleá.

9. Áo Krijto mága avi èpítè,

avéádóh tígí àhnéh aviv pí mán píá.

Até pamága ève táá.

Ána kírì pavì éhr mána kaj kíá.

10. Avi máh, adjáhr pèe sore pákov ma'óá áá.

Djakáhv ná mága ahdóhtev pí, adjáhr Gorá kábi atáá.

11. Méne mi tè menój sá metá ènatèá!

Bó té on ovi kínáhá mesá pèe sore kajá!

Bó té on Jezój Krijto pí r òhdóhtè kínáhá mesá metáá!

12. Èna ve mágaá.

Mesáká mepére mákìe tígí pèe sore kajá!

Mesáká à ká mesánéh mepóloa konbadéh tá metá

méne sorkàe tígí ve kajá!

Mesáká adjjá tè ve kajá!

Áo mesóliá mesánéh pèe kaj méne kaj kíá!

13. Mesáká mèhdjakáhv kí mepábe kí mepí kí má pékav kíá

mán pére mákìe tígí àbónàtè méne kajá!

Àbónàtè méne djá ama pèe mákiv kálì ná mepékav táá

méne káá. Pèe sore pár de padere pékav kíá.

À tè màgaá bó mesá memapé kíh Gorá kajá!

Bó té on òhdóhtè óviv pí kínáhá méne ná mesá

memapé kaj kíhá!

Kúnújá mesá mepékav mapé kajá!

Mepábe kí mepí kí má pékav kíá mán djáhr Gorá pár ná,

xima pèe mákiv kálì náá!

14. Èna mesá áleá!

Áo pèe sore mága memabólí mepére máki áleá.

Áo mesá Mojzéej kósev tìgìv kaj máhj ná kínápoá.

Pahdjaj ádjaxírulùe kaj máhj ná bó mesá kínápoá.

Pamàtánáe padá méne sarùhrkàe kaj méneá

15. Ána té ve sáá?

Té pazá, pàhr ve pov tígí àbónàtèá,

Mojzéej kósev tìgìv kaj máhj ná óhv pazánéh méne káá?

Pahdjaj ádjaxírulùe kaj máhj ná pazánéh méne káá?

Áo tereá.

16. Áo té mesá à ve ákiniá? Memapé mesánéh

kaj xinemabólív ná mán páréhj ná mejmágaá.

Pèe sore kaj mesánéh memapé méne ká mejmága

pèe sore némabólíéhj ná téra.

Méne bó mága mevìe tígí

Gorá óv koj máhj ná memáki áleá.

Gorá kaj mesánéh memapé méne ká mejmága

Gorá némabólíéhj ná téra.

Méne bó mága me'ígíe tere ná áleá.

17. Àbéá màga Gorá kaj mekajá dja zàno'éhjá.

Pèe sore némabólíéhj ná medjábój

mejmah adjíá méne xígka mematóe kajá.

Djè mematóe kòro ánéh avépáná mekaj Kríjto pánáe ná

méne kaj mejmága adjíá. Mèhgóá xívgúhr mi téra.

18. Èna mejmága Gorá némabólíéhj ná tér aná,

pèe sore némabólíéhj ná méne pi mèhnéh mev'ígí mán píá.

19. Abójéhjá. Vàhr ve pov tígí ve íxo pánáe ná kázér mekaj

méne pánáá. Padereéhj némabólíéhj kaj méne páná kázérá.

Mepére ábakátàe náá.

Gújá óhv de pàhgóe kuje sá Pahdjaj kaj méne ákini kíá.

Bó mejmáh má tígi pèe sore némabóliéhj náá.
 È bó mejmáh mepábe kí mepí kí má pékav kíá
 mán mapéne kíh pèe sore kajá.
 Dá tè kíh mejmáh è tígi, dá méne makákóá.
 Méne mi tè mesá aná Gorá némabóliéhj ná áleá!
 Pèe párahre némabóliéhj ná áleá!
 Mepékav mapéne kíh mesá kajá!
 Metá méne sarùhre djáhr áleá dja abójéhjá!

20. Baala mejmáh pèe sore némabóliéhj ná tètèá.

Áo memabólie máh Gorá kaj méne kaj è tígiá.

21. Ána méne té éhr apíní mekaj è tígiá?

Mevítí mejmága ève sore kaj è pí anáá.

Pamávìe ná tè èna méne sá è pí káre kía náhpóá.

22. Mán ká bó mejmága tá'ígídéh ná aná

àbónàtè méne pákov píá.

Gorá némabóliéhj ná mejmága anáá.

È bó metá méne sarùhre pínìe mága mekaj aná,

èna máhj ná mesánéh méne káá.

Mèhgòe ádáríhv tá tè medjáhr è pí áleá.

23. Ve koj Gorá mága pèe sore mákìe vépíka

pagaj áleá. Gorá óv koj té zà túrútè kía náhá

méne ná ve vépí mága áleá.

Mán ká tér bó pa'ígìe pèndhve sánéh Gorá ádjaxírulèe ká

méne mága padá méne tígí xitá túrútè áleá.

Jezój Krijto kaj pàhgòe ádáríhv mágaá.

Pabéreadjaj kajá.

Kapítolo 7

Mojzéej kósev tìgìv pákov pi kí, àbónàtè méne pákov pi kí, pavìe pákov pi kíá pa'ígíe sánéh méneá

[Baala Páolo áneh ve kùv mi ève páná méneá]

1. Zàno'éhjá. Óbahréhjá.

Vàhr Mojzéej kósev tìgìv páná mekaj káreá.

Tìgìv ve tá mesánéh máhj kajá.

Xikosev tìgìv ve tá óhv de mesá kíá.

Xikosev tìgìv sánéh, ève ádur mesá áleá, méne tìgìv mága padereéhj mabólie pákov náá.

Áo túrúte kíá. Padere ádjakáhv sáhr tètè ve mága padere mabóliá.

2. Ximen pí r mága vazer ná ève íxo náá.

Mán bó máh amága amen kaj téra.

Áo mága avé'ígíe pí r tá amen ádjakáhv sáhra.

Mán ká bó mága avé'ígí amen vè káá.

3. Amen ádjakáhv sáhr tè vazer sánéh má ma'á méne ká pamága, ve sore té ve kínáhá ve kajá.

Mán ká bó mága ve mába óhv,

amen viv pí àhnéh má ma'á méne káá.

Ximen viv pí tér ximen tá méne máh a'oa.

4. Èna méne mi me'ígíe mága

Mojzéej kósev tìgìv pi ènatéa dja zàno'éhjá.

Krìjto tá mèhnéh mevi méne ká mejmága

víhv ná tér Mojzéej kósev tìgìv kajá.

Tìgìv idjálá mejmáh, Krìjto kaj máhj ná medjáhrá.

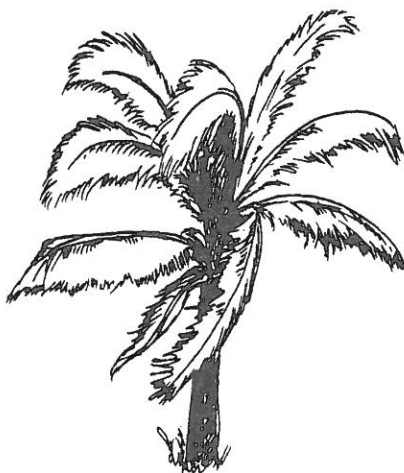
Aveádóh tígí té éhr aviv pí kínáhá mán kaj

máhj ná medjáhrá áá.

Pèe párahre djáhr apíní pagaj Gorá kábíá áá.

5. Ve koj pamáh, pami tè máhj ná pazáhr,
 pazólje póhje ákini pagaj pabóloa káá.
 Mojzéej kósev tìgìv pére pánáe tá pàhnéh méne ká
 ve máh-éna pagaj-ènaá. Pèe sore mákìe tígí kíh ve máh pagajá.
 Gorá óv koj méne tígí pagaj pavìe náá.

6. Mán ká bó pamáh aná pavé'ígí Mojzéej kósev tìgìv piá.
 Pavìe mi pamáh pavé'ígí ve piá.
 Pamenga té tìgìv djá pabékátàe tígí kíbóá méne pi pamáh
 pavé'ígíá. Krijto tá pàhnéh pavi méne mi tèá.
 Ve kòro ná padjáhr padá Gorá kábi, Xíhxo Sarùhr tá máhj náá.
 Áo tìgìv kaj tètè pazánéh pàhgóe tá méne kùhje
 kaj máhj ná kíá.

[Dara Páolo ánéh ève mádar tígí méneá]

**Mojzéej kósev tìgìv sánéh ve páràhr ná
pèe sore pága tígí asánéh méne tára tè méneá**

7. Ána té pazá Mojzéej kósev tìgìv kaj ève káá.

Té xikosev tìgìv sá pèe sore ná,
pèe sore pága tígí ve sánéh méne káá?

Áo tereá. Áo ve sore mágaá.

Enékoj màh òhdja'ì óhv mà pèe sore kaj

Mojzéej kósev tìgìv óhve ká nàliá.

Xikosev tìgìv mi tètè pèe sore ákinìe mága daraá.

Ènatè màh dara óhv pazólìe sore ákini, xikosev tìgìv óv
koj nàliá. "Mesáká mesólìja tè áleá" méne tìgìv óv koj nàliá.

8. Mán ká bó àbónàtè méne máh è pazólìe pánáe sáhr tè,
pazólìe pánáe píra, apere ábakátàe tígí akaj ve kajá.

Pazólìe pánáe mi máh zòlìe tígí ógaj pèe sore kaj kúnújáá.

Èna ve mágaá. Mán ká bó pèe sore pákov óhv mága

Mojzéej kósev tìgìv óhv kojá.

9. Má tígi màh òhdja'óhv mi dà,

òhgóe tá óhv zàhr Mojzéej kósev tìgìv ve kajá.

Mán ká bó pèe sore máh abotè tè xikosev tìgìv volòe káá.

10. Ovi màh ve káá. Táhgóe no ve sá báá tìgìv ánéh
avéno pagaj mán tè éhr màvìe tígí kínápoá.

11. Xikosev tìgìv sáhr tè pèe sore éhr xikosev tìgìv píra
apere ábakátàe tígí tìgìv kaj kínápoá.

Ève ádúr mesá áleá, tìgìv sánéh pagaj méne pír tè ve éhr
òhdjamàpá óvìe tígí kínápoá.

12. Até Mojzéej kósev tìgìv sarùhre mága ve tere náá.

Ève ádúr mesá áleá, méne tìgìv sópov sarùhr mágaá.

Ve páràhr tere ná ve tìgìv mágaá.

Áo ve mábàe ná kíá.

Pabákov óhve sánéh pabére kalàe tere ná méneá

13. È tér pamága, té Mojzéej kósev tìgìv pàràhr tè éhr óvìe tígíá? Áo tereá. Pèe sore bó máh óvìe tígíá.

Pèe sore tere ná té pèe sore sá kínáhá méne ákinìe djáhr daraá.

Mojzéej kósev tìgìv ve píra tètè pèe sore máh óvìe tígíá.

Èna ve mága, pèe sore djáhr jábókoj ve sore náá.

Xikosev tìgìv mága, ve sore té veá méne mádar tígíá.

14. Até pamága xikosev tìgìv ve táá.

Gorá abí méne té taj kínáhá méne táá.

Mán ká bó on mága à gój ká mán náá.

Pèe sore kaj mán ná zà nodéh ná tè-èna pèe sore kaj kínápoá.

15. Áo màga, èna méne ká té zà ve mága kínáhá ve kajá.

Áo màga ve mágàe kala zànéh méne mágaá.

Ve mágàe kala óhv zànéh méne mágár ná bó zà kínápoá.

Ozogo zànéh ve kaj méne mága zà kínápoá.

16. Èna ógaj méne mágaá.

Enékoj ève mága ènatè, ve pàràhr té

Mojzéej kósev tìgìv kínáhá méne matóá.

Ve mákìe kala óhv méne máki zànéh méne mága

ve tìgìv pàràhre matóá.

Pèe sore pére ká pazánéh pèe sore mágáéhj ná méneá

17. Ána té pèe sore sá apíní, èna ve sánéh méne káá?

Áo on mága pèe sore ìhv náá. Áo ve mágár tere náá.

Pèe sore sánéh ógaj atá méne bó mága ve mágár tere náá.

18. Até màga óve táá. Òhgóe kujje táá.

Áo pèe párahre mága ógaj atáá. Áo móhje párahre kíá.

Ve párahre pájá zà báá tè màga-ènaá.

Mán ká bó ve párahre mágàe óhv mága ógajá.

19. Áo zà ve párahre kala zànéh méne mága kínápoá.

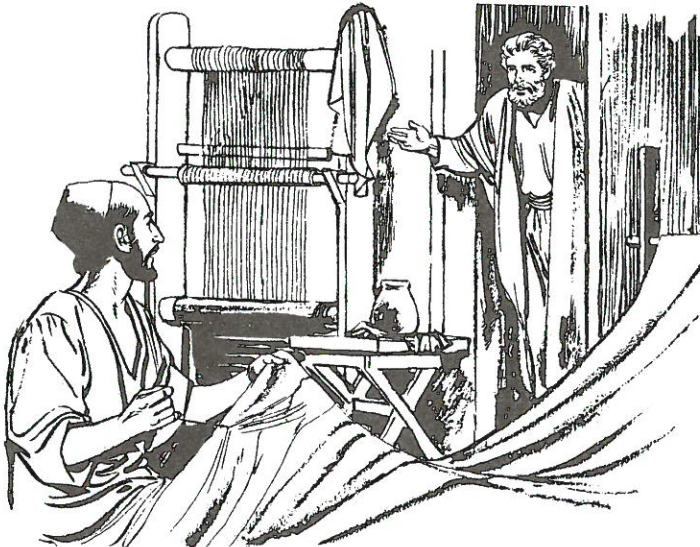
Pèe sore kala óhv zànéh méne mága bó zà kínápoá.

20. Ve koj màga ve mágàe kala óhv méne mágaá.

Èna méne ká ève mága, pèe sore ìhv de on kíá méne matóá.

Áo zà pèe sore mágár tere ná kínápoá.

Pèe sore sánéh ógaj atá mán bó mága ve mágár tere náá.

**Mojzéej kósev t̥igiv pére ká
 pabére kalàe póhj sánéh méne kí
 Jezój Kríjto sánéh pa'ígí ve pi méne kíá méneá**

21. Ve tere ná màga bère kalàe ákini ógaj
 Mojzéej kósev t̥igiv kajá.

Pèe párahre mágàe kala zàhr tè
 pèe sore pájãe sá ógaj kínaþóá.

22. Ve koj màga xikosev t̥igiv sánéh pagaj méne kalaá.
 Ve párahre tere té veá màga òhgóã ká ve kalaá.

23. Mán ká bó màga ènatè má ve ákini dà méne tere kajá.
 Mojzéej kósev t̥igiv kaj méne mága Mojzéej
 kósev t̥igiv kaj méne párahre váliá ógajá.

Òhgóã ká zánéh ve párahre kala méne váliá ve mágaá.
 Ánavní ve mága ómabóli adjíá méne tígí ógaj pèe sore kajá.
 Até è Mojzéej kósev t̥igiv sánéh pèe sore pére ábakáta
 pèe sore pága tígí méne sá bère mákiri kíh kínaþóá.

Áo ve píre tè mága o'ígí ve piá.
 Dà méne sorka ve mága kúnújãá.

24. Até bère kalàe póhje mágaá dja abójéhjá.
 Mé té sà o'ígí, à gój ká mán ná zánéh
 konbadéh ná méne pi ále djaá?

25. Até pa'ígíe mágaá.
 Àbéa màga mà Gorá kaj ve kajá djaá.
 Jezój Kríjto mága pa'ígi nãá. Pabéreadjajá.

Èna ve mágaá.

Até màga, Mojzéej kósev t̥igiv ádur zà báá òhgóe tá téra.

Enékoj dà méne kujje mága ènatéá.

Xikosev t̥igiv sánéh pèe sore pére ábakáta
 pèe sore pága tígí méne mága ènatè ógajá.

Kapítolo 8

Pa'ígíe pèe sore pákov pi méneá

1. Zàno'èhjá djaá. Óbahréhjá djaá. Bó pèe sore éhr apakov o, amóhjte táhnéh Jezój Kríjto tá máhj kaj kínápoá. Áo tere Mojzéej kósev tìgìv mága ve pov tígí pèe sore pága tígí pèe sore vépíkàe tígí tákajá.

2. Xíhxo Sarùhr kaj mán ná ezánéh Mojzéej kósev tìgìv ádur edá èhgòe kòro ná méne píníe ká emáh evé'ígí pèe sore pákov piá. Evé'ígí emáh Mojzéej kósev tìgìv djánéh ebére makálá pèe sore pága tígí méne sore piá. Emávìe tígí pèe sore ánéh méne piá. Jezój Kríjto kaj mán ná ezánéh méne ká evé'ígíe sá ve pi kínápoá.

3. Áo Mojzéej kósev tìgìv máh ami tè pabére ábakátàe táá. Áo xikosev tìgìv máh, ave ádur pàhnéh padá méne nòe táá. Pabére ká tè ve máh ve nòe tá óhvá. Pami tè máhj ná pàhnéh pabákov óhv tá méne káá. Mán ká bó Gorá máh ve mágaá. Mojzéej kósev tìgìv ánéh ve mágàe pír óhv tá méne mága máh pagajá. Anetóv tere màlò máh padere ná, àbónàtè máhj pére mi mán náá. Pamá pèe sore vépí ná máh màlóa. Sagàe tígíá.

Pèe sore pákov ma'ó máh saga matéá.

4. Èna Gorá máh ve mágaá.

Mojzéej kósev tìgìv pétóro padjáhr padáá. Ève ádur mesá áleá, tìgìv sánéh méne ádur padjáhrá áá. Áo pamága pami tè pazánéh ve kajpa méne ká ve ádurá. Xíhxo Sarùhr sánéh távère tá máhj bó mága ve ádurá.

Ána méne kaj té pazá pàhgóe táá méneá

5. Até ami tè máhj ná tásánéh atá máhj mága
akaj tètè ahgóe táá. À gój ká méne kaj tètèá.
Enékoj Xíhxo Sarùhr tá máhj mága
Xíhxo Sarùhr kaj méne kaj ahgóe táá.

6. Ve koj pami tè méne mága pavie tígíá.
Djè pagaj tètè pazánéh pàhgóe tá méne mága pavie tígí,
Gorá kaj méne sorkaá.
Enékoj Xíhxo Sarùhr kaj pazánéh pàhgóe tá méne mága
pàhgóe tere náá. Pamápádere tígíá.

7. Até pami tè méne mága Gorá sógón ná
Gorá kaj méne válíáá. Áo ami tè sakánéh
mán mága adjíá Gorá kóe kaj Mojzéej kósev tìgìv náá.
Áo mága adjíá méne tá ve kajá.
Ána kírì kíá.

Xíhxo Sarùhr djáhr mevère táá méneá

8. Ána kírí ami tè máhj ná tásánéh atá máhj sá
Gorá pére kakújka kíá.

9. Mán ká bó menój mága memi tè máhj ná óhvá.
Xíhxo Sarùhr kaj máhj ná bó mesá kínápoá. Atá tér
Xíhxo Sarùhr sánéh mekaj méne káá. Oná mán sánéh
Kríjto íxo tá óhv mán mága Kríjto pár ná óhvá.

10. Kríjto sánéh mekaj méne ká mejmága mèhgóḡe tere táá.
Vidéh ná mèhgóḡe kuje sánéh pèe sore pére ká méne tára tè
Xíhxo Sarùhr mága mèhgóḡe konbadéh óhv ná mekajá.
Gorá áneh mema'á akaj méne káá.

11. Èna ve mágaá. Gorá íxo mága atá mekajá.
Apakov mi té éhr Jezój ádóh tígí viv pí kínáhá
mán íxo mága atá mekajá. Taj tè mága ènatè
mepóloa konbadéh ádóh tígí meviv pí áleá.
Djè Kríjto ádóh tígí áneh mán tè mága mèhdóh tígí áleá.
Xíhxo sánéh atá mekaj méne pétóro áleá.

12. Èna ve mágaá dja zàno'éhjá. Xíhxo Sarùhr djáhr
pavère tá áleá! Áo pàa padá méne kùhje kaj adjjá.
Áo pami tè padáá. Áo ève máa pagajá.

13. Memi tè mesánéh metá méne ká mejmága mevi áleá.
Mán ká bó mejmága mevi óhv, Xíhxo Sarùhr pákov mi
mesánéh pèe sore pájãe ma'ó kíh méne ká áleá.

14. Xíhxo Sarùhr sánéh távère tá máhj tè
mága Gorá nétóvéhj náá.

15. Áo mejmáh memabólie sore ná
Xíhxo Sarùhr ma'á mekajá. Áo mepíhv ná kíá.
Anetóvéhj ná méne páràhre ná bó Gorá máh
Ahxo Sarùhr no mekajá.

"Papáá! Tóhdjajá!" bó pamága kajá.

**Ána té tá'ígídehej sá
ahgõe menga Pahdjaj kalàe kaj
apere kalàe sáhr tèá méneá**

È pí méne volov pih pazánéh pèe sore vèe tára tè méneá

16. Até pamága Gorá pugéhj náá.

Xíhxo tè mága pàhxo pír tè,

Gorá pugéhj té panój kínáhá méne pánáhn ná pagajá.

17. Èna méne ká pamága ènatè Gorá páre ma'áéhj ná,
xipugéhj ná pazánéh méne káá.

Apare no mága pagaj áleá. Bó máh ve ábur èna máhj ná
pamágaá. Apare tá máhj náá.

Krjito pére mi pamága Krjito tá xipare tá máhj náá.

Té pazá Krjito pére mi pèe sore veá? Èna méne ká pamága
ènatè pazarùhrkàe ákini pagaj, sarùhrkàe pére mi áleá.

18. Dara màga ve ákiniá.

Áo màga ve patíh ná tér, pèe sore vea pazánéh aná méne táá.

Jábókoj tér è pí méne sarùhre páràhre sávolonéh méne ká áleá.

Avémádar tígí ve sá pagaj pazarùhre páràhre ná kía náhpoá.

19. Até pò'éhj kí pèe sópov kíá mán mága

Gorá némapínív ná è pí méne páràhre volov pih ènatèá.

Gorá nétóvéhj ná pazánéh

máhj mádar tígíe tere volov pih ve mágaá.

Pàhdjakáhv tóhr tá méne mi ve mága ve volov pihá.

20. Ve koj Gorá máh, pèe mapíní àhnéh baala

méne sorka è píá. Ve kázér idjálá máhá.

Áo pèe pére ká kíá. Pabére ká bó máh ve sorkaá.

Áo túrútè méne ná ále kíá. Apalíkav pih bó ve mágaá.

21. Até Gorá mága pèe ígí ènatè, ve kázére pi áleá.

Ve vidéh ná méne sore pi áleá.

Ve páràhr tere ná ve djáhr áleá.

Èna panój sánéh ígídéh ná tér méne pétóro áleá.
Pazarùhre páràhre sánéh è pí Gorá pugéjh sarùhre
páràhre ná méne pétóro áleá.

22. Até pamága ve táá. Pèe sópov mága túrutè
áa áa apere kala ave ádúr káreá. Buv atíe sánéh vazer kaj
méne mi káreá. Buv alav pih méne mi káreá.

23. Áo pèe tètèá. Áo pòéjh tètèá.

Panój bó mága ènatè áa áa méne ná pàhgóa káá.

Xíhxo Sarùhr tá pazánéh máhj náá.

È máh pa'ígíe xígkàe ná avéno pagajá.

Ve koj té pa'ígíe makálíe sá kía náhá méne íxo náá.

Até pamága Gorá nétóvéhj ná méne volov pih káreá.

Pabóloa pír kíá pazánéh ígídéh ná méne volov pihá.

24. Ve koj Pahdjaj máh èna máhj ná pamága

pa'ígív tígíá. Pèe páràhre volov pih máhj náá.

È pí méne volov pih tér pamágaá. Áo ve ákini pazánéh

méne volov pih kíá. Já tér de saká ve ákinìe píre volov pih kíá.

25. Ve ákinìe pír óhv volov pih bó pamágaá.

Pàhdjòhvba tèá. Áo pàhxo bíja kíá.

Até té Jezój íxo sá pahjtá pabére kalàe sáhr kínhá méneá

26. Ève mi tè Xíhxo Sarùhr mága

pabére ábakáta pabére kalàe kajá.

Áo pamága vemi bere páná Pahdjaj kajá. Áo pami tè kíá.

Áo pamága, ána méne kala té pazá kajá méne táá.

Áo ve ádúr kíá. Xíhxo Sarùhr tè bó mága pabére ábakáta

pagápi ká bere páná Pahdjaj kajá.

Áa áa méne ná tè mága kajá. Áo ve pánáe sá pagó ká kínapoá.

27. Mán ká bó Gorá mága Ahxo Sarùhr kópàlàe pihá.

Pàhgóa ká méne ákini saká-èna kínapoá. Ve koj Xíhxo mága

Gorá pére ádúr tér pabánáhn ná Gorá kajá.

Gorá pére vépèe aparéhj kaj méneá

28. Até pamága Gorá páréhj ve táá.

Kala tér tásánéh máhj ve táá. Kúnújá pèe sánéh

avépiní tákaj méne mága gújá méne tígí tákajá.

Djè ahgòe pétóro Gorá áneh támáki, èna máhj ná

tásá ále báá máhj kaj à tígíá tè méne sá gújá méne tígí kínápoá.

29. Ve koj Gorá máh apere vépeá, èna máhj ná tásá ále báá

aparéhj kajá. Gújá adjábój táhkiniá.

Nètón pére mi máhj ná tásá ále báá máh apere vépea tákajá.

Nètón djáhr bere xípo ná mán ná gólóá asano'éhj tá áleá áá.

30. Ènatè máh pamábiri akojá.

Apere vépea àhnéh tákaj máhj mábiri akojá.

Ènatè máh pa'ígí pama'á akaj,

támábiri àhnéh akaj máhj ma'á akajá.

Ènatè máh pazarùhre páràhre no,

táma'á àhnéh akaj máhj sarùhre páràhre noá.

Pàhdjiri mákìe páràhre, àbéá méne pòhje ná méneá

31. Ána té pazá ève sópov ve káá?

Gorá sá-èna gújá méne kala pagaj kínápoá.

Té já tér sá-èna pèe sore mágàe pír tá pagajá? Áo tereá.

32. Bó Gorá éhr anetón akàe tígí pazópov kábi kínápoá.

Áo éhr tahtíní pagaj kínápoá.

Èna méne ká mága ènatè pèe sópov no tér pagaj à pí áleá.

33. À éhj kala zà ále báá Gorá máh apere vépea pagajá.

Ána mán té saká-èna, èna máhj káso'áh tá kaj áleá.

Gorá tè mága pa'ígí pama'á akajá.

34. Té já tér sá-èna pamá pèe sore vépíkàe mágár náá.

Áo tereá. Até Jezój Kríjto sá kínápoá.

Avi éhr pagábi kínápoá. Áo avi tètè kíá.

Avéádóh tígí bó máh aviv pí ènatèá.

Até mága Gorá pótér abíá. Até mága pabánáhn ná kajá.

35. Té já tér sá pa'ígíe tá Kríjto pi áleá. Té xinekáhléhj ná

pazánéh méne pi áleá. Áo tere áleá. Áo pabére kalàe kí

pabíh pazánéh pèe kaj méne kí pabére makálàe má'éhj kaj

méne kíá méne mága ahgòe menga ve kajá.

Áo pamá zágatíe bótere kí pazérég óhve kí pèe sánéh pamápíh

méne kí pahbìe kíá méne mága pa'ígíe tá piá.

36. Até ève pánàe mága Pahdjaj kósev tìgìv ná ènatèá:

"Magéré mán pí tómága tóvéakàe ádjav ebére káá.

Ána zà báá tè tásánéh ama iti séhgùhvéhj abi

méne mi támága tóhjtáá", tìgìv mágaá.

37. Mán ká bó pàhgòe mengàe pòhje bótere mága

kúnújá ve kajá. Kríjto pére ká tèá.

È pagálaj tere pákov mi tèá.

38. Ve koj tér màga-èna pagajá. Áo tere pa'ígíe

mága Kríjto piá. Pavi pazánéh méne kí ve pov tígí pazánéh

à ká padá méne kíá méne mága pa'ígíe tá piá.

Áo Gorá má Ánjo'éhj kí pò soréhj kíá máhj mága

pa'ígíe tá piá. Áo aná méne kí è pí méne kíá méne mága

ènatè pa'ígíe tá piá. Áo má'éhj pákov píréhj kíá máhjá.

39. Áo mamin ká máhj kí gój ká máhj kíá máhj sá pa'ígíe tá

Pahdjaj Gorá pi kía náhpoá. Áo má sánéh mán kíá mán sá

pa'ígíe tá pi kía náhpoá. Áo xinekáhléhj ná pazánéh méne pi

pa'ígíe sá kía náhpoá. Pagalàe ná éhr Pabéreadjaj Jezój

Kríjto màlò pa'ígij ná kínápoá.

Kapítolo 9

Ána té Gorá djá Iseraéo'éhj táá méneá

Páolo áneh ahgóéhrrpa aparéhj kaj méneá.

1. Ve vétéhr páná màga-èna áleá.

Krjito mága òhkiniá. Áo tere màga vè'ajaá.

Ènatè òhgóe mága, ve vétéhr páná té zà kínáhá méne mató Xíhxo Sarùhr pére káá.

2. Gólóá màga òhgóéhrrpa bàréhj kajá.

Túrútè màga òhgóe sor tá-àna tákajá.

3. Zàno'éhj ná tásá kínápoá. Bàréhj ná tér kínápoá.

Jábókoj màga, tá'ígí Gorá djáravaá.

Ógaj bó en djáhr kárea té Krjito óv koj méne tígíá màga-èna Gorá kaj nàliá.

Tá'ígíe ná ve sánéh méne ká nàliá.

4. Iseraéo'éhj táj kínápoá.

Nètóvéhj té táj kínáhá Pahdjaj máh táma'á akaj aparéhj tere ná áratígíá.

Asarùhre páràhre mató máh tákajá.

Akoe idjálá kíh máh, até té pamóhjtèe ádáríhv sá kínáhá tákajá.

Mojzéej kósev tígiv idjálá máh tákaj ènatèá.

Ve páràhr ná máh apare pájée tígí tákajá.

È pí méne páràhre pánáe idjálá máh tákaj,

ve koj ve mága èna áleá méne náá.

5. Ahdjajéhj kuj tá támága ènatè tá'òhvéhj náá.

Ánavní Krjito máh tákamáv ná apíní padere náá.

Mán bó mága jábókoj mán ná téra.

Gorá tere ná mága avékómaté túrútè áleá.

Ve ádáríhv ná áleá.

Ámèhjá.

Gorá pére vépèe Iseraéo'éhj kaj méneá

6. Ána té ve sáá?

Áo m̀aga, akonba té xikoe éhr kínáhá Gorá kóe kaj, Iseraéo'éhj áneh xikoe ádur óhv méne káá.

Áo m̀aga ènaá. Áo Iseraéo'éhj sópov sá Iseraéo'éhj tere ná kínápoá. Áo Pahdjaj páréhj tere ná kíá.

7. Ènatè támága èna máhj ná óhv, Abraáo pugéhj píav ká máhj àhnéh méne káá.

Ána bó Pahdjaj kóe mágaá:

"Izáki kaj ébugéhj píav ká máhj tere mága áleá. Izáki kaj tètè áleá", tìgìv mágaá.

8. Ève mága pamatóá.

Ána máhj té sà Gorá pugéhj náá? Té buv pínìe mi tè táhnéh Abraáo pugéhj píav ká máhj ná apínì máhj? Áoá.

Gorá kóe ká táhnéh Izáki pére mi apínì máhj tètè bó mága xipugéhj náá. Apáná Gorá kóe áneh máhj tètèá.

9. Á Pahdjaj áneh akoe vátána idjálá Abraáo kaj méne mágaá:

"Má kávo ká màavolo aná méne ádur áleá. È tígi ézaj Sáhra mága amapir tá áleá", éhr kaj kínápoá, tìgìv mágaá.

10. È pí èna méne máh Erebéka kaj ènatèá.

Áo Sáhra kaj tètè kíá.

Pahdjaj Izáki pére ká Erebéka sáhr bavà tá Pahdjaj kóe máh kajá. Pàhdjakúhvéhj tá sakáhrá.

11-12. Áo xipugéhj máh a'ala è tígi káreá.

Áo támáh pèe pájáj káreá.

Áo pèe páràhre kí pèe sore kíá méne pájájá.

È tígi tè Gorá máh vazzer kajá:

"Bere xípo mága asano némabólìv ná áleá", máh kajá.

Ána méne káá? Ána méne ká té Gorá éhr-èna èna kaj è tígiá.

Èna ve sá ále báá àhnéh apere vépea tákaj méne djáhr ve vátána ná áleá.

Áo máh ve máki táhnéh méne pétóro apere vépea tákajá.

Ahgóe pére ká tètè bó máh apere vépea tákajá.

Èna xikosev tigiv sánéh méne pétóroá:

13. *"Jakó kala màh áleá.*

Mán ká bó màh Ezaó kala óhvá", tigiv mágaá.

Gorá pére vèpèe ká pèe sánéh kúnújá méneá

14. Ána té pazá ve ákiniá?

Té pèe mábèe sá Gorá kaj, má kala kí má kala óhv kíá méne káá? Áo tereá.

15. Mojzéej kaj máh ànaá:

*"À ígí zà ve pèndhv ná ále báá mán ígí màga
ve pèndhv ná áleá.*

*À kaj zà òhdjaxírulu ále báá mán kaj màga
òhdjaxírulu áleá", tigiv mágaá.*

16. Ána té pa'ígíe sá ève káá?

Áo, o'ígí zà ále báá méne káá.

Áo ve kajpa tér pazánéh méne káá.

Gorá pére ká bó pa'ígíe mágaá. Djaxírulùe káá.

17. Èna méne ádúr Gorá máh akoe mága Paraó kaj ènatèá.

À xikosev tigiv ánéh kaj mán mágaá:

*"Èna méne ká màh emága egápi ká,
padereéhj djáhr bàkov ákiniá.*

Djè té éhr apakov ákini maté kaj kínhá tádjáhr áleá.

Gój ve ádúr tádjáhr bànáe pih áleá", tigiv mágaá.

18. Èna ve mágaá.

À kaj zà òhdjaxírulu ále báá mán kaj

Gorá mága ahdjaxírulu téra.

À ágóa pogo zà ále báá mán ágóa pogo mága téra.

Pàhdjaróhv ve mi Gorá pére vèpèe pòhje sánéh méneá

19. Abójéhjá. È bó ní mesá, ána méne káá ógaj nóá.

Ána méne ká té Gorá sá pamá pèe sore vèpíkàe kala, pabére mákír tere àhnéh méne tára tèá?

Pàhgóe mengàe píir de saká Gorá pére vèpèe kaj kíá.

Abójéhjá, té mesá èna ógajá?

20. Óhá dja abójéhjá. Gorá kóe ábasalàe tá de pazá kjá.
 Ána té ve sá-èna bosav tága mága sakánéh mán kajá?
 Té bosav mágadéh sá "ána méne ká té en àna mán ná màgaá"
 bosav mágár kajá?
21. Áo té bosav mágár sá-èna apere vépèe tá bosav tága kajá?
 Atéá. È tága pí tè mága mée miá mán áhv mága pò áhv ná
 apere káá. Má áhv mága mága pò jáv páràhr tere náá.
 Má áhv mága mága pò xor jáv náá.
22. Ve koj Gorá máh apásalàe matóe kala pèe sore kajá.
 Ve koj máh apakov ákini matée kala àbónàtè máhj kajá.
 Mán ká bó máh, èna méne tára tè táma'ó óhvá.
Áo máh apalásalá táhnéh máhj ma'óá.
 Tóhlá mán koj máh gújá táhjtá káreá. Táma'ó zà ále báá
 àhnéh tákaj máhj tá káreá. Ahdjòhvbae póhj náá.
23. Adjáhr aparéhj kaj ahdjaxírulu máh ahdjòhvba tákajá.
 Adjáhr aparéhj kaj apere páràhre matóá.
 Djè, tásarùhr ná tásá ále báá àhnéh támapíní máhj kajá.
 Asarùhre páràhre sópov matóe ná máh támága aparéhj náá.
24. Panój è éhj máhá dja abójéhjá.
 Panój kaj máh apere vépeá. È éhj ná pamákiá.
Áo Jodéo'éhj pi máhj tètèá. Má'éhj pi máhj
 máki tér bó máh ènatè aparéhj náá.
25. Até ve mága, èna áneh Ozéja kósev tìgìv ká méne ádúrá:
"Bàréhj óhvéhj kaj màga bàréhjá djaá áá.
Tákaladéh óhvéhj kaj màga bàréhj kaladéhá áá",
 tìgìv mágaá.
26. *"Bàréhj de menój kjá Gorá áneh baala tákaj máhj kaj*
padereéhj mága è pí, Gorá tere nétóvéhjá djaá áá",
 tìgìv mágaá.
27. Enékoj Izaía máh ènatè akoe távávve mága Iseraéo'éhj kajá:
"Iseraéo'éhj kamávéhj idjáládéh tètè mága tá'ígídéh ná áleá.
Támágóló bótere ná tásánéh méne tára tè nàli áleá.
 Gólóá té ixágáv káv sá i vétá póhj pépo ká kínáhá méne ádúr

tásánéh méne tára tè nàli áleá", tìgìv mágaá.

28. "Até Pahdjaj sá akoe ádúr ve mága káre kía náhpoá.

Ve kúvkàe mi saká ve mága káre kía náhpoá", tìgìv mágaá.

29. Izaía ánéh ve páná ve ábur méne mi ve mága áleá:

"Pa'ò tér pamáh, pagamávéhj idjálá óhv Gorá ánéh

méne ká nàliá. Pèe sópov idjaj dji éhr kínápoá.

Sodóma ká máhj pére mi pamáh pa'ò nàliá.

Gomóra ká máhj pére mi nàliá", tìgìv mágaá.

Iseraéo'éhj pére kalàe pòhje Jezój kaj méneá

30. Ána méne mató té ève sópov sá pagajá?

Jodéo'éhj de táj kía máhj máh a'ígíe ákini akajá.

Ahgòe tá óhv àhnéh ve kaj mán píá. Ve kajpa óhv mán píá.

Ve koj éá táhnéh Gorá kaj méne ká Gorá máh tá'ígí
táma'á akajá.

31. Mán ká tér bó Iseraéo'éhj éhr Mojzéej kósev tìgìv kaj

ahgòe tá, adjáhr avéma'á kázérá.

Áo tere támáh ève ákini akajá. Áo ahgòe menga ve kajá.

32. Ána méne káá?

Áo támáh Gorá kaj tètè ahgòe tá, ve koj éá kajá.

A'ígíe kajpa bó támáh ami tè kázérá.

Mojzéej kósev tìgìv kaj adjíá méne kala kázérá.

Ixía ká pazánéh pabí tóróka pa'ala

méne mi táj Jezój tóróka a'ala kínápoá.

33. Até Pahdjaj kósev tìgìv mága tápánáá:

"Tápí tórókav ná màga ixía mága Siáo to káá.

Tápére makáláe ná màga-èna karà mága è káá.

Enékoj ve koj éá sakánéh kaj mán mága avítí óhv

èbópíá óhv è pí áleá", tìgìv mágaá.

Kapítolo 10

Tánípiáhv ǒhvéhj Iseraéo'éhj ánéh méneá

Djáhr káreá tè táhnéh pa'ígíe pánáe kaj méneá

1. Zàno'éhjá. Óbahréhjá.

Òhgóá sópov mi màga, tá'ígíe djáravaá bàréhj kajá.

Tápáná kíh tè màga Pahdjaj kaj gò pére ígí kíh zàhrá.

2. Até támága Gorá kalàe kajpa téra.

Ve ákínij ná màga tápáná-èna mekajá.

Mán ká bó támága gújá ǒhv pèe ákiniá.

3. Áo támáh, èna Gorá sánéh pama'áe kala akaj

méne ákini gújáá.

Apere ká bó támáh ve kajpaá. Ami tèá.

Èna támáh adjíá ǒhv Gorá kajá. Ano ǒhv kajá.

Èna té sà pama'á akaj kínhá méne kaj támáh djáhr káreá tèá.

4. Áo tere pa'ígíe mága, Mojzéej kósev tigiv kaj pazánéh

pàhgóe tá méne káá. Bó Kríjto éhr ève makálí kínapóá.

Ve koj éá máhj ígíe bó mága anáá.

Ve koj éá tásánéh akaj máhj ma'á bó Gorá mága akajá.

Èna pa'ígíe sánéh méneaá

5. Até Mojzéej máh ènatè padere ígíe pánáá.
Èna pa'ígíe sánéh xikosev tìgìv kaj méne pánáá.
*"Adjíá sakánéh ve kaj kúnújá
mán tè mága sahgóe ádaríhv ná áleá",
tìgìv mágaá.*
6. Mán ká bó ve koj éa máhj ígíe tere pánáe mága ènatèa:
*"Ezáká èhgóe tá:
mé té sàka avána garpi kojá áá", tìgìv mágaá.*
Ève páná sakánéh ahgóa ká mán mága
Krijto mágójóe kala kázér kíá.
7. *"Ezáká èhgóe tá:
mé té sàka ahgojo távidéhej jáv ve kojá áá",
tìgìv mága ènatèa.*
Ève páná sakánéh ahgóa ká mán mága
Krijto mána'áe kala távidéhej pí kázérá.
8. Àna bó pa'ígíe tere pánáe mágaá:
*"Até ve pánáe mága ezágà ká tèa.
Egó ká ve mágaá. Èhgóa ká ènatèa",
tìgìv mágaá.*
Ève pánáe kuj mága ve koj éa méne pánáe náá.
Ève páná kíh tè zà-èna kínápoá.
9. Pabéreadjaj tér Jezój máhá ezánéh dara méne ká
Gorá mága e'ígí áleá.
Tahdóh tígí té Gorá éhr viv pí kínáhá ezánéh ve koj éa kaj
èhgóa túrúpí méne ká áleá.
10. Pàhgóe mi kí pagó mi kíá pa'ígíe sá kínápoá.
Pàhgóe tá tè pazánéh ve koj éa Krijto kaj
méne ká pama'áe sá Gorá kaj kínápoá.
Pagó mi tè pazánéh Krijto páná dara méne ká mága pa'ígíá.
Pabéreadjaj té taj kínáhá méne pánáe sánéh dara Krijto kaj
méne ká pa'ígíe sá kínápoá.

Pa'ígíe pánáe ánéh tákaj méneá

11. Até Pahdjaj kósev tìgìv mága pa'ígíe pánáa:

"Oná mán sánéh ve koj éá kaj mán tè mága avítí óhv èbópíá óhv è pí áleá", tìgìv mágaá.

12. Áo mée mi Gorá mága Jodéo'éhj tá Jodéo ná óhv tásánéh máhj piá. Vèrévá máhj péreadjaj taj kínápoá.

Vèrév táhnéh bere páná akaj apere ábakátàe tígí máhj pére ábakátàe tá mága-ènaá.

13. *"Oná mán sánéh xiser maja, kùrà en ógaj, Bèreadjajá mán ígí Gorá mágaá", xikosev tìgìv mágaá.*

14. Áo tere padereéhj mága "kùrà en o'ígíá" Kríjto kaj, ve koj éá óhv asánéh kaj méne káá.

Áo támága ve koj éá Kríjto kaj, dji pánáe pih óhv àhnéh méne káá.

Áo támága dji pánáe pih, ve pánáe óhv sáhrá.

15. Áo ve páhnéhj mága ve páná, amaká óhv Gorá ánéh méne káá.

Mán ká bó ve máh apíní Gorá kósev tìgìv pétóroá:

"Pamápadere páhnéhj volde mága ve páruhre bótere náá.

Pa'ígíe pásér páràhr páhnéhj volde náá", xikosev tìgìv mágaá.

16. Mán ká bó padereéhj máh kúnújá óhv adjíá ve pánáe kajá. Pa'ígíe pásér páràhre kajá.

Ève páná Izaía máh ènatèá:

"Mé té djá ve koj éá, ve pánála kíh tóhnéh tákaj méne kajá dja Bèreadjajá", tìgìv mágaá.

**Tánípiáhv óhvéhj ná táhnéh
djáhr kárea të a'ígíe kaj ménea**

17. Èna ve mágaá. Ve koj éá méne mága ve pìhe káá.
Ve pánáe pih pazánéh méne káá.

Enékoj ve pìhe mága Kríjto pánáe káá.

18. Èna méne ká màga Iseraéo'éhj kajá:

Té táj ve pásér pih óhvá? Bóá. Bó táj ve pih kínápoá:

"Tákópàlàe máh avágte gój ve ádúrá.

Vèrévá mán koj máhj máh tákóe pihá",

Pahdjaj kósev tìgìv mágaá.

19. Ènatè màga, té Iseraéo'éhj éhr gújá óhv ve ákini
ve pìhe káá. Bóá. Bó támáh ve ákini gújáá.

Àna Mojzéej máh baala tápánáá:

"Bàréhj óhv sánéh ve ákini gújá

méne atíníe tígí màga mekaj áleá.

Zaréhj sánéh ve ákini méne kaj

mepásalàe tígíá", tìgìv mágaá.

20. Ènate Izaía máh Iseraéo'éhj de táj kíá máhj páná
ahgóa páràhr miá:

"Òhkinìe kala óhv táhnéh

máhj mága òhkini të a'ígij náá.

Ahdjòhv koj táhnéh óhjtá

máhj kaj màh màdar tígíá",

tìgìv mágaá.

21. Mán ká bó Izaía máh Iseraéo'éhj páná ènatèá:

"Magéré mán pí màh bàbe tóhr tá

támábiri távolov pih kázérá.

Tánípiáhv óhvéhj ná tásá

gòe ábasala tètè kínápoá",

tìgìv mága tápánáá.

Kapítolo 11

Gorá ádjaxírulùe Iseraéo'éhj kaj méneá

Táadjáládéhej ígíe Iseraéo'éhj pi máhj ná méneá

1. È tér màga mekajá:

Té Gorá éhr djáhr kárea tè aparéhj kaj Iseraéo'éhj náá?

Áo tereaá.

Tákamáv ná zà kínápoá.

Abraáo pugéhj píav ká máhj kamáv ná màga-ànaá.

Benjamíg'éhj kamáv náá.

2. Áo Gorá máh djáhr kárea tè aparéhj kajá.

Bàréhj ná tásá ále báá máhj kajá.

Áo té mesá, Pahdjaj kósev tigiv sánéh

Elía páná méne màlóá?

È máh Iseraéo'éhj páná Gorá kajá:

3. "Óhá dja Bèreadjajá.

Enékópákovéhj abi támáhá.

Pò'éhj mapáv à ma'ó ènatè egómatév à náá.

Dètè màh vèadjáláá.

Mán ká bó támága óhkàe kala ènatèá",

máh kajá kípoá.

4. Mán ká bó Gorá máh ve ígí kajá kípoá. Ána té éhr-èna kajá?

"7000'éhj párpár máki màh bàréhj ná álea.

Áo è éhj máh Bao kómaté gorá kázér kómatéá",

máh kajá kípoá.

5. Èna méne mi ve mága aná ènatèá.

Até táadjáládéhej mága aná ènatèá.

Ahdjaxírulùe ká Gorá máh támága aparéhj náá.

À éhj sá bàréhj ná ále báá máh apere vépea tákajá.

6. Áo máh pèe mágàe mi táhnéh akala maté akaj méne ká tá'ígí

táma'á akajá. Èna méne ká àhnéh tá'ígí méne ká djaxírulùe

mága djaxírulùe tere ná óhvá.

Iseraéo'éhj ágóa pogodéhá

7. Ána té ve sáá?

Áo Iseraéo'éhj máh, ve kala àhnéh méne ákini akajá.

Áo a'ígíe tere ákini akajá.

Tákamávéhj tètè bó máh a'ígíe ákiniá.

À éhj sá bàréhj ná ále báá Gorá ánéh apere vépea tákaj máhjá.

Mán ká tér bó má'éhj máh Iseraéo'éhj ná táhgóa pogodéh ná tèá.

Gorá máh táhgóa pogòe tígíá.

Akosev tigiv sánéh méne ádúrá:

8. *"Táhgóe makéré Gorá máhá.*

Ahdjakáhv sáhr tásá pèe ákini óhv kínápoá.

Anipiáhv sáhr tásá pèe pih óhv kínápoá.

Túrútè támáh èna máhj náá. Àdjùr ènatèá",

tigiv mágaá.

9. Ènatè Daví kóe máhá:

"Áo má ve érev té saká pagaj kínáhá méne koj

tápékátàe djáhr à tígí píá tè áleá!

Táhdja'óv mengàe djáhr áleá!

Api tóróka tádjáhr a'ala áleá!

Èna tádjáhr ama pèe sore vépíkàe ákini akaj áleá.

10. *Ahdjakáhv kápáv j tádjáhr áleá!*

Pèe ákini tádjáá méne ká áleá!

Táhbéh azavèhn tígí tápére makáláe djáhr túrútè áleá",

tigiv mágaá.

**Iseraéo'éhj ágóa pogde sánéh avétalá
pèe párahre ná méneá**

11. È tér màga-èna mekajá:

Té Jodéo'éhj éhr api tóróka adjáhr a'ala térá?

Áo tereá. Má'éhj ígíe bó mága tápi tórókàe káá.

Áo té táj Jodéo'éhj kínáhá máhj mága a'ígíe píir tá ve káá.

Ènatè Pahdjaj máh apere vépea Iseraéo'éhj kajá.

Má'éhj ígíe atíní tádjáhr áleá máh tákajá.

12. Ve koj Jodéo'éhj tórókàe mága jábókoj gújá méne tígí
pèe sópov koj máhj kajá.

Tápére kalàe mága tá'ígíe póhje náá.

Mán ká bó Jodéo'éhj sópov ígíe mága ènatè áleá.

Jábókoj tér tá'ígíe párahre mága tápi áleá.

Táhdjadjáh tígíe Jodéo'éhj ǫhv kaj méneá

13. Ève sópov ákinle ká màga,
Jodéo ná ǫhv mesánéh máhj kajá.
Jodéo'éhj ǫhv má Apójtolo òhnéh méne ká màga
òhgóe sópov mi è éhj matóe kajpaá.

Ve póhj párahre éá màga-èna ève pájáe kajá.

14. Mán ká bó màga ènatè bòloéhj kaj òhgóe táá.
Té zà bòloéhj sǫlíe tígí níá màga má'éhj koj ve pájá-ènaá.
Tákamávéhj ígíe djáhr ènatè áleá màga-èna ve pájáá.

15. Áo té Gorá éhr tádjáhr kárea tè Jodéo'éhj kaj,
vàhr gój ve ádur máhj ígíá áá? Atéá.

Akáhléhj ná máh támáki asógóvéhj ná mán píá.

Ve párahre náá. Mán ká bó Jodéo'éhj kaj
méne mága jábókoj ve párahre ná tér áleá.

Tápágá sakánéh akaj méne mága jábókoj tér
ve párahre ná áleá. Ahdóhtę tásánéh aviv pí méne
párahre pére mi áleá.

16. Áo té pavír tága sópov sá Gorá pár ná, tága kamáv
no pàhnéh Gorá kaj méne káá? Áo té ìhv népo sópov sá
sarùhr ná, ìhv ságà sánéh sarùhr ná méne káá?

Méne mi tè ve mága Jodéo'éhj kajá.

Baalavéhj áneh Gorá páréhj sarùhr ná méne ká
tásópov mága tásarùhr náá.

17. Èna pazánéh Olíva ìhv népo pára méne mi Gorá máh
Iseraéo'éhj kaj djáhr kárea tèá.

Mán ká bó máh, menój sánéh Olíva ìhv kázér népo ná
máhj tóhr mága má'éhj ápev náá.

Olíva ìhv népo pobíe mi máh mepobíá.

Ìhv ságà pákov tá máhj ná mejmáh mevétáláá.

Gújá méne tígí Gorá áneh aparéhj kaj méne kaj máhj ná
mejmáh mevétáláá.

18. Támátéhra ná ǫhv áleá! Èna ve sánéh méne káá!

Ve mába mejmága, sor té tajá mesánéh memátéhra ná
ìhv népo kátadéh kaj méne káá.

Áo ìhv népo pobídéh sá ìhv ságà néma kía náhpoá.
Ìhv ságà bó sá-èna ìhv népo néma kínápoá.

19. Té mesá gújá òhv ve ákiniá?

Té mesá, ìhv népo páràhr ná padjáhrá Pahljaj máh tákáta ìhv népo sor kátaá áá?

20. Ve koj Gorá máh, ve koj éá òhv táhnéh méne ká tápára téré.
Enékoj menój mága ve koj éá mesánéh Krijto kaj méne ká tètè vátána náá.

Mesáká mèhgòe mátéhà táá!

Mèhdjadjáh tá bó mesá mepíh Gorá kajá!

21. Áo Gorá máh Jodéo'éhj korígí tè támá pèe sore vépíka òhvá.

Áo éhr Olíva ìhv tere népo ná táhnéh máhj korígí kínápoá.
Ève mi tè saká mekorígí tè òhv ènatè kía náhpoá.

22. Pere páràhr Gorá máhá. Mán ká bó máh pavédjiv òhvá.

Até mága apakov ákini maté pagaj ènatéá.

Té mesá ève ákiniá? Pèe sore ká Jodéo'éhj ánéh a'ala máhj kaj máh apakov ákini matéá.

Enékoj mága apere páràhre ná menój táá.

Àbéá mesánéh mèhgòe tá ve kaj méne káá.

Mèhgòe tá òhv mesánéh ve koj éá òhv djaxírulùe kaj méne ká mága ìhv népo pére mi mepára apiá.

23. Enékoj Jodéo'éhj mága ènatè a'ígíe ákini èpítè áléá.

Gorá mága tátóhr mága a'ìhv ká èpítè, ve koj éá òhv méne makálí tásánéh méne ká áléá.

Até sà tátóhr mágàe píir tá kínápoá.

24. Bó máh menój tóhr mága Olíva ìhv tere kaj,

Olíva ìhv kázér píi adjábój mekátaá.

Èna de ve mágàe sá kíá méne ná máh ve mágáá.

Áo té saká jábókoj Jodéo'éhj tóhr mágàe píir tá támá Olíva ìhv tere kaj kíá? Atéá.

Até mága tátóhr mága kaj, djè Olíva ìhv népo tere ná tásánéh máhj tóhr mága káreáleá.

Gorá ádjaxírulùe pòhje sánéh Jodéo'éhj sópov ígíe ná à pí méneá

25. Zàno'éhjá. Óbahréhjá.

Vàhr pàhdjaròhv ve ná ve ánéh méne páná mekaj káreá.

Áo màga, ve tá òhv medjáhrá méne kala mekajá.

Táhdjiri pí r té panój kínáhá medjá deretér náá méne káá.

Áo Pahdjaj máh ve sópov ná Iseraéo'éhj ágóa pogoá.

Áo támága túrùtè ahgóa pogodéh ná áleá.

Iseraéo'éhj ná òhv tásánéh máhj mága a'i baala Kríjto kaj, ènavéhj ná bàrèhj sá ále báá máhj sópov ná áleá.

26. È pí bó Iseraéo'éhj sópov ígíe mága ènatè áleá.

Tákó'à ígíe mága ènatè áleá.

Èna xikosev tìgìv sánéh méne pétóro áleá:

"Até Pa'ígij máavolo Siáó abí áleá. Até mága, Iseraéo'éhj djánéh ahdjòhv koj ahjtá méne sore málité tápí áleá.

Jakó pugéhj píav ká máhj pí áleá", tìgìv sá kínápoá.

27. "À tè màga gè màga tákaj, até té pamóhjtè

ádárìhv sá kínáhá áá. Támá pèe sore sópov ígí màga-èna tápí-èna áleá", màga tákajá, tìgìv mágaá.

28. Ve koj Jodéo'éhj máh djáhr káreá tè pa'ígíe pásér paràhr kajá. Ève pétóro Gorá mága aváliáéhj ná táhjtáá.

Mán ká tér bó támága ènatè Gorá nékáhléhj náá.

Djè, bàrèhj ná tásá ále báá ánéh apere vépea tákaj

méne kaj támága xinekáhléhj náá.

Táadjaxéhj kuj kala ánéh baala méne káá.

29. Áo tere Gorá mága mée mi tér ahgóe vétalá akoe mábaá. Ána kíri kíá.

Áo mága, ahdjaxírulùe ká àhnéh gújá táhjtá méne ma'óá.

Áo mága, aparéhj ná àhnéh támága méne ma'óá.

30. Má tígi menój máh Gorá pére ábi òv koj metáá.

Mán ká bó mejmáh aná masúlú djaxírulùe kaj máhj náá.

Pere ábi òv koj máhj ná Iseraéo'éhj sáhrá.

31. Méne mi tè ve mága è éhj kaj ènatèá.

Aná támága Gorá pére ábi óv koj máhj ná káreá.
 Gorá ádjaxírulùe kaj máhj ná mesáhrá.
 À pí tadjáhr djaxírulùe kaj máhj ná ènatè áleá áá.
 32. Èna Gorá máh kúnújá padereéhj máki
 àbónatè méne kaj máhj náá. Ána méne káá?
 Ahdjaxírulùe kaj máhj ná adjáhr támáki kúnújáá.

Pàhdjiri mákìtè pòhje Gorá kaj méneá

33. Óhá dja zàno'èhjá.
 Jábókoj Gorá ádjiri pí r párah r mágaá.
 Vemi bótere mága pèe mágaá.
 Jábókoj mága pèe táá. Áo já tér ákini óhv kíá.
 Pàhdjaróhv ve mi mága-èna pèe mágaá.
 Áo pamága, ána té pere vépèe sá pèe vépíkàe kajá áá.
 Áo já tér mága, èna sakánéh pèe mágàe kala méne ákiniá.
 34. Mé té éhr Pahdjaj ágòe ákini-ènaá?
 Mé té éhr pere máki, èna en áleá kajá?
 35. Ána mán no té panój Gorá kaj,
 xivepí kala padjáhr kajá áá?
 36. Pèe sópov mágár ná dji mágaá.
 Pèe ádjadjáh tá mán náá.
 Gorá abí kí Gorá pére ká kí
 Gorá kábi kíá pèe sá kúnújá kínápoá.
 Avékómaté djáhr túrutè áleá! Ve ádaríhv ná áleá!
 Ámèhjá.

Kapítolo 12

Èna Igrèja'èhj sánéh atá méneá

Pàhgóe sópov nòe Pahdjaj kaj méneá

1. Zàno'èhjá djaá. Óbahréhjá djaá.

Gorá ádjaxírulùe sánéh méne ká màga gòe màga mekaj áleá.

À tè màgaá mesá memapé kíh Gorá kajá!

Komatée ná mesá memapé kajá!

Èna padereéhj kòv tíric ánéh komatée ná méne mi áleá.

Metere ádjakáhv mapé bó mesá kajá!

Metá méne sópov mapéá. Ve sarùhre náá.

Gorá pére kakújka ve màgaá.

Pare pájje tere ve máhá. Xikomatee tereá.

2. Mesáká à gój ká máhj pére mi máhj náá!

Pahdjaj páréhj óhv pére mi máhj náá.

Ve kòro ná bó mesá metá, mèhgóe kòro pínie miá.

Ve kòro ná mesánéh pèe ákini kúnújá méne miá.

Èna medjáhr, ána méne kala té sà ógajá

méne ákinìe tá Gorá kajá.

Ána méne té sà ve páràhr ná kabi méne tá medjáhrá.

Ána méne té sà pere kakújka méne táá.

Ána méne té sà gújá téra.

Igrèja'èhj sópov mi Kríjto páre pájǎe sánéh méneá

3. Gòe mága màga-èna mekaj,
 apare pájaj ná Gorá áneh màga ahdjaxírulùe ká méne káá.
 Má móhj kaj kí má móhj kaj kíá màga mesópov kajá:
 Gújá méj mèhgòe ákiniá! Pabéreábi miá!
 Áò, póhj té on kínáhá méne ná kíá.
 Èna mesánéh ve koj éa Pahdjaj kaj méne ádur
 mesá mèhgòe tá mekajá!
 Ènav ve ná Pahdjaj áneh ve no mekaj méne ádurá.
 Má móhj kaj kí má móhj kaj kíá áneh ve no méne ádurá.

4. Móhj ná pabóloa sáhr tè pabóloa mága pékav mágóló náá.
 Mée miá mán pékav mága mée miá méne mágàe táá.
 Áò ahdúr kíá.

5. Méne mi tè ve mága Igrèja'èhj kaj ènatèá.
 Pékav mágóló ná pazáhr pamága móhj'èhj ná,
 Kríjto kaj pàhnéh pa'ì méne káá.
 Áò má móhj kí má móhj kíá mán mága atètè mi mán náá.
 Pabére ábakátaéhj ná bó pamágaá.

6. Mée miá méne mágàe tá pazánéh méne ádur pàhr
 Pahdjaj páre páhjéhj náá.
 Ahdjaxírulùe ká máh pabáre mapé pazópov kajá.
 Ve mágàe no áneh pagaj méne ádur pàhr pare pájǎá!
 Akoe pánáe no áneh tákaj máhj djáhr xikoe páná, pèe mádar
 tígí térá! Èna té sà ahgòe tá Pahdjaj kaj kínáhá méne ádurá!
 7. Má ve pájǎe no áneh tákaj máhj djáhr ève pájǎá!
 Má'èhj makóbáe no áneh tákaj máhj djáhr támakóbáá!
 8. Má'èhj mága pazáno'èhj ádjadjáh tígí kí táhgòá pótóh tígí kíá,
 ève no Pahdjaj áneh tákaj méne káá.
 Má'èhj mága má'èhj páre mapé tápére ábakáta, èna máhj ná
 dji áneh támáki méne káá. Áò támága akala matée ná ve pájǎá.
 Má'èhj mága Igrèja ve idjajéhj ná pèe pájǎe ádjadjáh tá,
 èna méne ndè áneh akaj méne káá.
 Gújá tádjáhr ve pájǎá. Áò apájka kíá.

Má'éhj mága kúrà méne ná má'éhj pére ábakáta,
 èna máhj ná asánéh méne káá.
 Téhrná támága tápére ábakátaá.

Gújá pazánéh pahjtá méneá

9. Mesáká ve'ajàe ná pazó kalaá! Ve vétéhr ná tè bóga.
 Sor té veá mesá mèhgóe vé'ígí àbónàtè méne piá!
 Pèe párahre kaj bó mesá mèhgóe táá.

10. Pazáno'éhj té panój kínáhá mesá mekalaá!
 Djitere té taj óbi Pahdjaj pár ná kínáhá mesá mehjtá áleá!
 Áo póhj ná méne kala kíá!

11. Mèhgóe xívgúhr tá mesá Pahdjaj kaj méne kajá!
 Áo metág o kíá.

Xíhxo Sarùhr djáhr ve sópov ná mepére mákiá!
 Pahdjaj páre pájǎ mesáhr, xinemabóliéhj ná méne miá.

12. Téhrná mesá metá, è pí méne volov pih mesáhrá!
 Mèhdjòhvba mesá mèhgóe menga mepére kalàe sáhrá!
 Ve pov tígí mesá mekó pére piri kíh tè áleá!

13. Pahdjaj páréhj pi máhj sánéh má ve kala méne ká
 mesá tápére ábakáta tápare mapéá!
 Ènatè mesá mèhkíhnéhj ma'ǎ mekaj gújáá!

14. Dá tè má'éhj sánéh mepére makálá méne ká
 mesá gújá méne tígí Pahdjaj kaj tákaj áleá!
 Gújá méne tígí tètèá! Áo pèe sore nòe tígí tákaj kíá!

15. Téhrná mesá má'éhj tá, téhrná tásánéh méne káá!
 Mevága tá mesá táhjtá, avága tá tásánéh méne káá!

16. Móhj ágóe ná mesá áleá!
 Mesáká póhj ná méne kaj mèhgóe táá!

Támádjoréhj páxùn ná bó mesá metá áleá!
 Mesáká djiripír té on kínáhá mèhgóe tá áleá!

17. Mesáká pèe vépíka pèe sore mágár kajá!
 Djèna té pazá gújá kínáhá padereéhj sánéh
 méne kaj mesá mèhgóe táá!

18. Memápádere mi mesá padereéhj tá kúnújáá!
Èna méne píre sánéh méne káá.

19. Zàno'éhj kaladéhá. Mesáká memi tè mevépíka áleá!
Gorá kaj bó mesá ve vépíkàe idjálá,
xikosev tigìv sánéh ève kaj méne káá:

"Ógaj pèe sore vépíkàe mágaá.

On bó mága ve vépíkaá", Pahdjaj mágaá.

20. À ve pánáe ádúr bó mesáá:

"Gújá en, asógón ná sakánéh égaj mán táá!

Zágatíká sakánéh méne ká en xivir noá!

Avir xi kala sakánéh méne ká en xivir xi noá!

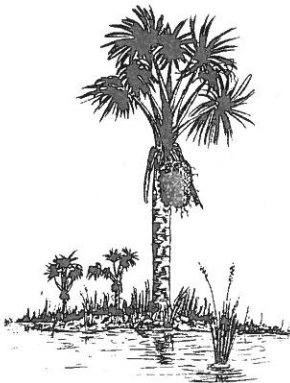
Èna ezánéh méne mi emága alón vítíe tígíá.

Pere vèpèe tígíá," tigìv mágaá.

21. Èhdjadjáh mi ená!

Pèe sore djá ahgòe menga égajá méne káá.

En bó djáhr èhgòe menga pèe sore kaj, pèe párahre pájájé miá!

Kapítolo 13

Zavidjajéhj kaj adjíá méneá

1. Kúnújá padereéhj djáhr adjíá zavidjajéhj kajá.
Zavidjajéhj sánéh padereéhj ádjadjáh tá
padereéhj mabóliri kíh méne kajá. Gorá tè mága
èna máhj máki, èna máhj pákov mapéá. Áo má kíá.
Ènatè Gorá máh aná máhj máki èna máhj ná-ènaá.

2. Oná mán sánéh adjíá méne kala óhv tákaj mán mága
adjíá óhv Gorá kajá. Gorá kóe ánéh ève kaj méne kajá.
Até èna máhj mága ve vépíkàe ákini akaj áleá.

3. Áo zavidjajéhj kaj méne mága, gújá tásánéh atá
máhj mápíhe náá. Àbónatè máhj mápíh bó ve mágaá.

Bih óhv vàhr dàá, ezánéh méne ká en gújá méne pájájá!
Égala zavidjajéhj mága ève ká áleá.

4. Ve koj tásá Gorá má pèe páhjéhj ná kínápoá.
Gújá méne pájájá tásánéh egábi máhj ná kínápoá.

Mán ká bó emága ebíh tákaj,
pèe sore pájájá ezánéh méne káá. Áo tásá-èna
ve kázér ná tè pèe sore vépíkàe pákov tá kíá náhpoá.
Gorá má pèe páhjéhj ná bó támága apakov
ákini maté padereéhj kajá.
Pèe sore vépíkáéhj ná támága àbónatè máhj kajá.

5. Èna méne ká adjíá méne tér mága zavidjajéhj kajá.
Áo pabíh pazánéh pèe vépíkàe kaj méne ká tètèá.
Pàhgóe ká bó pamága ve ákini ènatèá.
Até té adjíá méne sá tákaj kínáhá méne ákiniá.

6. Èna méne ká mejmága
Zavidjajéhj má báhsèhv mapéne kíh ènatè áleá.
Gorá má pèe páhjéhj ná tásánéh pèe pájájá méne káá.

Túrútè tásánéh padereéhj kaj méne pájá méne káá.
 7. À tígiá tè méne mágàe tá mesánéh zavidjajéhj kábi
 méne mága mesá áleá.
 Memá báhsèhv págàe tá tásánéh máhj kaj mesá
 sev mapéne kíhá!
 Mepáre kaj tásánéh memá báhsèhv págàe tá máhj kaj
 mesá sev mapé ònatéá!
 Djìtere ná tásánéh máhj kaj mesá djìtere éá áleá!
 Akomatéé tá tásánéh máhj kómatéé mesá áleá!

Pagáhléhj ná pazánéh méne párahre

8. Mesáká pèe vèpí sev no óhv,
 pèe vèpí sev nòe érev sore djáá méne káá.
 Mán ká bó mejmága, pagáhléhj ná té pazá kínáhá
 méne érev tá tér túrútè áleá.
Ào ve makálie píre ná ále kíá.
 Oná mán sánéh má'éhj kala tér mán mága
 Mojzéej kósev tìgìv sópov ádúrá.
 9. À tè ève pánáe tìgìv pékav mágaá:
 Mesáká má tá tè mesaj pi kí memen pi kíá áleá méne kí
 mesáká padere aka tè áleá méne kí
 mesáká basana tè áleá méne kí
 mesáká mesólija tè má pár kaj áleá méne kí
 má ve kíá méne mágaá.
 Méne pánáe sópov ádúr à pagalàe pánáe móhj mágaá:
*"À tígiá tè mán sánéh èhba ká
 mán kala tér ezá égalàe mi áleá",
 tìgìv mágaá.*
 10. Até emága, má'éhj kala ezáhr, àbónatè tákaj óhvá.
 Èna méne ká pagalàe pòhje mága, Mojzéej kósev tìgìv
 sópov ádúr té pazá kínáhá méne ádúrá.

Pàhdjadjáh tígíe

11. Metérete méj èna metá áleá!

Èna méne tígi té pazá aná kínáhá méne tá máhj ná áleá.

Mèhgóe pákòe kárábi sá aná kínápoá.

Até pa'ígíe volóv pih pazánéh méne mága pazúgu tè,

ve koj éá pàhnéh baala méne piá.

12. À xirà bixag mága akonba áleá.

À xirà pamága pàhga áleá.

Èna méne ká pàhr gápáv koj méne sore idjáláá.

Gálabá koj méne pájâe ná bó pàhr padáá.

Zàhnéhj ná pàhr pabárpèh kí má kíá mán tá pèe sore

válíáhr ná áleá. Idíg sánéh gápáv válíá méne miá.

13. Gújá pàhr padá ádéri máhj náá!

Áo anevàe ná kí ì sòhn vâe ná kíá tásánéh pèe sore pájâ bixagi

máhj pére mi kíá. Áo vazeéhj tá méne sore pére mi kíá.

Áo aválíá kí pèe atíní akaj kíá tásánéh méne mi kíá.

14. Pabéreadjaj Jezój Kríjto pére ma'á bó mesá,

èna pazánéh pazérég mádigi pazérég tá méne miá!

Mesáká mèhgóe kuje ádja tá,

asoļje botę tè té éhr pèe sore kaj kínáhá medjáá méne káá!

Kapítolo 14

Mée miá táhgōe ánéh anevàe kaj méneá

Mesáká mekásó'áh tá kí djáhr káreá tè mekaj kíá méneá

1. Mekamávéhj mága gújá ōhv ve koj éá padá méne kòro kaj káreá. Méne tára tè bó méj táma'á mekajá!
 Áō mekóe ábasalàe djáhrá á kíá.
 Áō mejmága, ána méne mágàe té saká ve páràhr ná níá méne kaj mekóe ábasala táhjtáá.
2. Até má mága, pavír té pò kínáhá méne ná atáá.
 Enékoj gújá ōhv sakánéh ve koj éá padá méne kòro kaj mán mága majōhv va ōhvá.
3. Kúnújá té pavír pò kínáhá tásánéh máhj djáhr gújá pò va ōhv máhj táá. Áō djáhr káreá tè tákaj kíá.
 Ènatè pò va ōhv tásánéh máhj djáhr pò ólopa máhj kalaá.
 Áō, va de tásá kíá tákásó'áh tá kíá.
 È tígi de Gorá éhr táma'á akaj kíá méne káá.
4. Ána méne ká té ezá-èna tápéreadjaj ná kázér ebére vépea kíh tátá méne kajá?
 Ahj péreadjaj páréhj ná bó tásá kínápoá.
 Gorá páréhj ná kínápoá. Áō enémabóliéhj ná kíá.
 Taj tè mága apere vépèe tá, tákalàe kaj kí djáhr káreá tè méne kaj kíá áá.
 Até Pahdjaj mága táhgōe mengàe tígi akalàe kajá.
 Até mága ève mágàe táá.
5. Mée miá má'éhj mága ahgōe tá má'éhj piá.
 Má mága sarùhr párpár tér éá má kaj gárábi náá.
 Enékoj má mága ve vétéhr té tajá gárábi sópov kajá.
 Èna méne ká má móhj djáhr ahgōe pétóro tè atáá.
 Èna àhnéh ve ákini méne ádúr téra.
 Áō má'éhj pére mákìe kala kíá.
6. Áō té ve sá ànaá? Gárábi kamáv kaj sakánéh sarùhr párpár

tér éá mán mága ève ádur atáá. Pabéreadjaj kalàe ná tèá.
 Ève mi tè, pavír té pò kínáhá máhj mága
 Pahdjaj kalàe ná tè pò va kúnújáá. Àbéá té tásá
 Gorá kaj avir kaj kúnújá kínáhá méne mága ève matóá.
 Ènatè pò va óhv tásánéh máhj mága Pabéreadjaj kalàe ná tè
 pò va óhvá. Àbéá tásá ènatè Gorá kaj kínápoá.
 7. Èna ve mágaá. Áo já tér sá pagamáv ná, akaj tètè
 asánéh ahgõe tá méne ná atá kínápoá.
Áo já tér sá akaj tètè asánéh ahgõe tá méne ná avi kínápoá.
 8. Pabéreadjaj páréhj ná bó pazá padá, pàhdjakáhv sáhr tè
 kínápoá. Pabéreadjaj páréhj ná bó pazá pavi ènatè, pavi
 pazánéh méne ká kía náhpoá.

Até pamága Pahdjaj páréhj náá.
 Djakáhv ná pazáhr kí pavìe ká kíá pamága xiparéhj ná téra.
 9. Èna méne sá ále báá Krijto éhr avi kínápoá.
 Èna ve djáhrá máh ahdjakáhvte aviv píá.
 Kúnújá máhj péreadjaj ná tér adjáhrá. Távidéhej péreadjaj
 ná kí táhdjakáhv péreadjaj ná kíá adjáhrá áá.

10. Té ezá èna méne sáhr tè ezáno káso'áh táá?
 Pò va óhv mán káso'áh táá? Ána méne káá?
 Té má sá djáhr káreaá tè asano kajá?
 Pavír té pò kínáhá mán kajá? Áo gújá kíá.
 Kúnújá Gorá sá pavolde tígí ahdjaábi koj kía náhpoá.
 Pabéreadjaj tere ná saká, ána té alóv djá atáá méne kaj
 apere vépea pagaj kía náhpoá.
 11. Até ve mága Pahdjaj kósev tìgìv ádur áleá:
*"Ve koj tér màga-èna mekajá, Pahdjaj mágaá.
 Má móhj kí má móhj kíá padereéhj mága kúnújá asabipè
 pótóhte ógaj, djìtere té taj kínáhá méne ná áleá. Má móhj kí
 má móhj kíá támága Gorá kómaté áleá", tìgìv mágaá.*
 12. Ve koj ve mága ève ádur Gorá ádjaábi koj pagamáe ká áleá.
 Má éhr kí má éhr kíá máhj mága atétè páná pere ígí dara áleá.
Áo má'éhj páná ále kíá.

Mesáká mesáno alàe tígíá méneá

13. Áo pàa ve pov tígí pazáno káso'áh tá pazáno névæe káá.
Gújá méne ádjadjáh tá bó mesá mesáno kajá!
Mesáno pí tórókæe tígí medjá pèe mábæe tígí kajá méne káá.
14. Ve koj tér màga-èna mekajá.
Pavír ná tér pavír màga kúnújáá.
Áo tere, pavír òhv té pò kínáhá méne sá pagaj kínápoá.
Até màga ève ákini ve ádur tér, Pabéreadjaj Jezój pár náá.
Pavír de pò kíá sakánéh mán kaj tètè pò màga xivir ná òhvá.
Áo pò væe pí r sá èna mán kaj kínápoá.
15. À ve ákini ená! Enévæe sánéh ezáno ágóe sorkæe tígí
méne ká emága kalæe ádur òhvá. Djèna mán va té alóv sá
kínáhá ánéh ahgóe sorte égj méne káá.
Ezáká enévæe mi ezáno sorkaá.
Avi té Kríjto éhr kabi kínáhá mán sorkaá.
16. Èna méne ká mesá gújá mesáno táá! Pahdjaj ánéh ve no
mekaj méne káso'áh djá má'éhj kajá méne káá!
17. Áo Gorá páréhj ná pazánéh méne sá
panévæe kaj pazánéh pàhgóe tá méne kaj kínápoá.
Áo pavír xi kaj pazánéh pàhgóe tá méne kaj kíá.
Pama'á Gorá sánéh akaj méne kaj bó pamága pàhgóe táá.
Amapádere no sakánéh méne kaj bógá.
Xíhxo Sarùhr sánéh pàhgóe mátéhre no méne kaj bógá.
18. Èna méne pétóro pazánéh padá Kríjto kábi Kríjto
némabólív ná méne páràhr màga Gorá kajá.
Ánavní Padereéhj màga, gújá té tásáá ve kajá.
19. Èna ve sánéh méne ká pàhr pamápádere mi
pazáno'éhj táá! Pàhr pàhgóe tá tér ève kajá!
Ahgóe vátanæe tígí té tásá apere ábakáta kínáhá méne kajá.
20. Ezáká panévæe kaj tè Gorá kaj méne sorkaá.
Até pò sá pavír ná kúnújá kínápoá. Mán ká bó pamága ve
mába, pazáno tígíe ná pazánéh pò va méne káá.
21. Pazáno tígíe djáá méne ká pazánéh majòhv va òhv

méne páràhr mágaá.

Vínho xi va óhv pazánéh ve ká méne páràhr mágaá.

Má ve mága óhv pazánéh kalàe ká méneá.

22. Kúnújá pò vàe pír sánéh égak méne ká en
ebárpár tér ná ève ádúr edá Gorá tètè ádjiri náá.

Áo má'éhj pére mákìe kala ve kaj kíá.

Àbéá méne páràhr tá pamága,

pàhgóe mábàe ná óhv pazánéh padá méne káá.

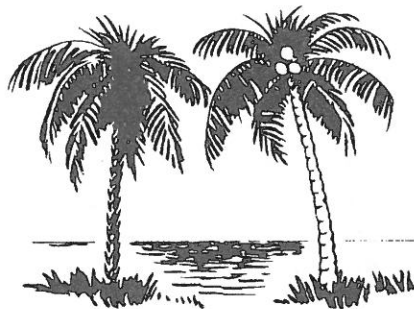
Pàhgóe sor tá óhv pazánéh ve ká méne káá.

23. Té ezá pò va, té taj pavír nía méne náá?

È bó èhgóe sor mágaá.

Até té taj pavír kínáhá de en ve koj éá ve kaj kíá.

Èna abójéhjá. Ve koj éá méne ádúr óhv pazánéh pèe pájá
méne mága pèe sore ná kúnújáá.

Kapítolo 15

Krijto pére mi mesá mesáno ma'á mekajá méneá

1. Kúnújá té pavír pò kínáhá pazánéh gújá ve koj éá padá méne kòro kaj máhj djáhr gújá má'éhj táá.
Pò va óhv máhj táá. Ève mágàe tér mága-èna pagajá.
Pàhr pàhgóe menga tákajá.
Táhdjadjáh tá tè tápére ábakátaá.
Áo pagaj tètè pàhgóe tá kíá.
2. Má móhj kí má móhj kíá pazóпов djáhr pazáno'éhj pére kakújkaá. Pere ábakáta té ve sá kínáhá méne ádúrá.
Djáhr ahgóe vátana ahgóe ádjama'íá.
3. Ènatè Krijto djá akaj tètè óhv ahgóe tá kínápoá.
À bó xikoe ánéh Xihdjaj kaj méne tìgìv mágaá:
"Xológ xológá tásánéh egáso'áh tá ebásér sorka méne màlò ógajá", tìgìv mágaá.
4. Até kúnújá Pahdjaj kósev tìgìv mága pamatóe ná téra.
Pàhdjòhvba padjáhr pavátanaá.
Pàhgóe pótóhte kíh padjáhr xikoe ákinè káá.
Èna padjáhr è pí méne páràhre volov pìhe tá kúnújáá.
5. Até Gorá mága, pàhdjòhvba pazánéh pàhgóe menga ve volov pìh méne mágár náá.
Pàhgóe pótóh tígí kíh mán náá.
Mán djáhr, móhj ágóe ná té tásá kínáhá méne kaj mepére ábakátaá. Jezój Krijto pére mi medjáhr áleá.
6. Mesóпов mi medjáhr móhj ágóe ná tè Gorá kómatéá.
Pabéreadjaj Jezój Krijto idjaj kómatéá.
7. Èna Krijto ánéh mema'á akaj méne mi méj ve sóпов ná mema'á mekajá! Áo djáhr káreá tè mekaj kíá.
Gorá djáhr avékómatéá áá.
8. À ve màlò méjáj!
Jodéo'éhj koj tè Krijto màlò tápére ábakátaá.

Xikoe mábadéh de Gorá kíá méne djáhr daraá.

Èna ve djáhr áleá áneh akoe idjálá táadjajéhj kuj kaj méne pétóro tér ve djáhrá.

9. *Áo* máló Jodéo'éhj kaj méne ná tétéá. Vèrévá mán koj máhj djáhr Gorá kómaté ènatéá bó máló-ènaá.

Èna té éhr ahdjaxírulu pagaj kínáhá méne ká tadjáhr komatéá. Ève pánáe tìgìv ádúrá:

"Èna méne ká màga ebáná egómaté, Jodéo ná óhv tásánéh máhj koj áleá. Ebásér pèe ná màga berea áleá", tìgìv mágaá.

10. È pí à ve tìgìv mága ènatéá:

"Kúnújá padereéhjá djaá. Téhrná mesá xiparéhj tá Jodéo'éhj ná áleá!", tìgìv mágaá.

11. Ènatè à mágaá:

"Kúnújá padereéhjá djaá. Pahdjaj kómaté mesá áleá! Kúnújá mán koj máhj djáhr komaté áleá", tìgìv mágaá.

12. Ènatè Izaía kóe mágaá:

"Jesé pugéhj píav ká mán mága apíní, èna ìhv píníe sánéh ìhv tápóh kùhj pi méne mi áleá. Mán bó mága amága, adjáhr Jodéo'éhj de táj kíá máhj sávidjaj tere ná, tátá méne mágár ná áleá. Mán volov pih támága áleá", tìgìv mágaá.

13. Abójéhjá. Gorá mága, téhrná té pazá è pí méne páràhre volov pih kínáhá méne mágár náá.

Taj tè djáhr ve sópov ná memátéhre mapé áleá!

Memápádere mapé áleá!

Ve koj éá mesánéh akaj méne ká áleá.

Ve koj tér té ve sá kúnújá kíá náhá medjáhr, ve páná áneh méne volov pih téhrná áleá.

Xíhxo Sarùhr pákov mi áleá.

Páolo áneh akosev t̃ig̃e makálí méneá

Páolo áneh akaj méne páná méneá

14. Zàno'éhjá. Óbahrehjá. Até màga mekaj méne ákini gújáá.
Gólóá tér mepére páràhre màgaá.

Bó mejmáh Pahdjaj kaj méne kaj mèhdjiri píníá.
Até mejmàga metérèt̃e t̃ig̃ie pír tá mekaj ènatèá.

15. Mán ká bó màh à sev t̃ig̃i mekábíá.

Vèbír páràhr mi màh ve kamáv t̃ig̃iá. Vití òhv ve t̃ig̃iá.

Pèe ve màlòe t̃ig̃ie ná tètèá. Áo ve tá òhv mesánéh méne ká kíá.
Gorá máh ahdjaxírulu ógajá.

16. Jezój Kríjto páre pájaj ná máh màga,

vàhr má'éhj koj ve pájáj, Jodéo ná òhv tásánéh máhj kojá.

Gorá abí té pa'ígíe pásér páràhr sá kínáhá méne
pánáhn ná màga-ànaá.

Pèe sarùhre páhjéhj pére mi vàhr Gorá kómatée ná ve pájájá.

Jodéo'éhj de táj kíá máhj sánéh amapé kaj méne sá Gorá
kómatée tere ná kínápoá. Gorá kómatée sarùhre ná kínápoá.
Xíhxo Sarùhr pére káá.

17. Èna zàneh Jezój Kríjto pár ná Gorá páre pájáj
méne ká màga téhrná tèá.

18. Enékoj màga, ómi tè òhnéh pèe pájáj méne páná òhvá.

Áo màga èna méne pánáe vèbírígíá.

Kríjto sánéh ve mágàe no ógaj méne páná tètè bó màgaá.

Adjíá padereéhj djáhr Jodéo'éhj òhv ná ve kajá
dji máh ve mágàe no ógajá.

Pèe pánáe mi kí pèe mágàe mi kíá màh ve pájájá.

19. Pèe máxológ ve páràhre mákìe miá.

Pèe mágàe píre de ve kíá méne mákìe miá.

Xíhxo Sarùhr pákov miá.

Èna màh ve sópov ná pa'ígíe pásér páràhre mató
kúnújá mán koj Kríjto pánáe náá.

Jerozalég a abí màh pérévá ve pánála kíh Ilíríko ve kojá.

20. Túrútè màh, á koj té Kríjto pásér éhr avépáná óhvá mán koj ve pánáá. Èna zà ále báá màh ève kajpa téra.

Má'éhj ánéh pèe pájæe xígka méne kaj và mánaá méne káá.

Èna pazánéh má'éhj pár kápi ká óhv zav ma'á méne miá.

21. Pahdjaj kóe ádur bó màga-èna ve pájájá:

"Ve pánæe óhv ánéh tákaj máhj mága ve ákini áleá.

Ve pih óhv táhnéh máhj mága ve pih áleá",

tígiv mágaá.

22. Èna òhnéh ve pájáj méne ká pèe máh èbópíá kíh ógaj mèhkinìe kájá. Óvolde sorka mekojá.

23. Mán ká bó màga aná pèe pájæe tá óhv à ve miá.

Áo, à koj zàka báá méne mága à koj kíh ve sánéh mán koj kíhá.

Bó màh ènatè mèhkinìe kaj òhgóe tá tér kar kávo miá.

Mèhkinìe kalaá.

24. Espája ve koj zàkanéh mán tígi áleá.

È koj zàkàhr mejáv ve mi màga mèhkinìe kalaá.

Té tásá bère ábakáta ómaká è kojá màga bère tá mekájá.

Mehjtá zánéh ànúndè mán pí màga ogàhe kala è kojá.

Mèhkinìe mátéré tá vabójá.

25. Baala bó màaka Jerozalég a koj pazáno'éhj pére ábakátæe náá.

26. Masedónia ve kí Ákáhja ve kíá mán koj máhj máh axívgúhr mi apere vépea Jerozalég koj máhj pére ábakátæe kájá.

È koj Pazáno'éhj kamávéhj sánéh pò idjaj óhvéhj ná máhj kábi támága báhsèhv makáá.

27. Ève mágæe xívgúhr ákini támáh akájá.

Até tásá pèe vèpíkæe ná tápère ábakátæe tá kíinápoá.

Ve koj Pahdjaj kaj méne párahre màlò Jodéo'éhj abí tákojá.

Èna méne ká támága ènatè tápère ábakáta távir vèpí sev makáá.

28. Ève mágæe makálí vàhr ve sópov ná káreá.

Támá báhsèhv maká vàhr gújá káreá.

È pí màga mèhkinìe kala, Ejpája ve koj ógàhv kojá.

29. Até màga mèhkinìe párahre ákiniá.

Até té Kríjto sá gólóá tér gújá méne tígí pagaj kía náhá méne tá màga-èna mèhkinìe kajá.

30. Gòe mága màga mekaj, Zàno'èhjá.
Pabéreadjaj Jezój Kríjto páréhj pàhnéh méne káá.
Xíhxo Sarùhr sánéh pagalàe tígí pagaj méne káá.
Mekópere piri kíh mesá ógaj Gorá kaj áleá!
Ève kajpa mesá óhjtá áleá!

31. Òhdjadjáh tá Pahdjaj djáhr, apere ábi óv koj máhj sánéh Jodéja ve ká máhj kaj áleá.

Ènatè méj pazáno'èhj sánéh Jerozalég ká máhj kaj bere páná Pahdjaj kajá!
Báhsèhv tá zàkanéh mán sev ma'á tádjáhr gújáá.

32. Ève kaj mesá mekó pere piri áleá!
È pí ógàhr téhrná mekoj, ve kala Pahdjaj sánéh méne ká áleá. Vàhr bàkov volo òhgóá mátéhrte mehjtáá.

33. Gorá mága pamápádere mapéce tá mán náá.
Mán djáhr mehjtá kúnújá áleá!
Ámèhjá.

Kapítolo 16

Eróma ká máhj kalàe maká Páolo áneh méneá

1. Pabahr Pébi páná màga mekajá. Kẹkréja a ká tásánéh Pahdjaj páréhj ná máhj pére ábakátár tere máhá.

2. Pahdjaj pár ná medjá ma'á mekaj áleá!

Èna Pahdjaj páréhj sánéh ama'á akaj méne mi áleá.

Kúnújá sakánéh apere ábakátàe kala mekoj asáhr méne ká medjá pere ábakáta áleá!

Taj tè máh ènatè má'éhj pére ábakáta gólóáá.

Bère ábakáta máh ènatèá.

3. Prisíla kí Akoíla kíá máhj kalàe maká màgaá.

Bó támáh Kríjto páre pájáj óhjtáá.

4. Ahgóe atíní óhv támáh òhdjadjáh tá, óhkàe djáá méne káá.

Ahgóe no támáh ógajá.

Áo dètè màga àbéá tákajá. Jodéo'éhj de táj kíá máhj sánéh

Igrèja'éhj ná kíh máhj màga kúnújá àbéá tákajá.

5. Pazáno'éhj sánéh avóbaga kíh tásáv ká

máhj kalàe maká màga ènatèá.

Epéneto kalàe maká màga ènatèá. Kaladéh máhá.

Baalav ná áneh Ázia ve ká ve koj éa Kríjto kaj mán dji máhá.

6. Pabahr María kalàe maká màga ènatèá.

È máh gólóá pèe máki mekábiá.

7. Andróniko kí Djónia kíá máhj kalàe maká màgaá.

Bòloéhj ná tásánéh Jodéo'éhj ná máhj kalàe makáá.

Má tígi támáh tápésaladéh ná óhjtáá.

Djìtereéhj ná támága Apójtolo'éhj kamávéhj náá.

Baala támáh Kríjto páréhj ná óbíá.

8. Ampliáto kalàe maká màgaá.

Pahdjaj pár kaladéh ná màgaá.

9. Ènatè màga Orobáno kalàe maká,

Pahdjaj páre pájaj ná sakánéh ènatè mán náá.

Ejtáki kaladéh kalàe maká ènatèá.

10. Ènatè màga Apéli kalàe maká,
kobávte té taj Kríjto pár ná kínáhá mán náá.
Aritóbolo páréhj pí máhj kalàe maká ènatèá.
11. Erodiáó kalàe ènatè, bòlo ná ánéh Jodéo ná mán náá.
Ènatè Nasízo páréhj pi máhj ná tásánéh
Pahdjaj páréhj tere ná máhj kalàe makáá.
12. Ènatè màga Tripéna kí Tripóza kíá máhj kalàe makáá.
Pahdjaj páre pájáj támága ènatèá.
Pérsidi kalàe kíá. È máh pèe pájáj gólóá Pahdjaj kábiá.
13. Ènatè màga Erópo kalàe maká, à kala zà báá
Pahdjaj ánéh mága apar ná mán náá.
Xima gáj kíá mán kalàe makáá. Mà gáj ná mága-èna ènatèá.
14. Ènatè màga Asékrito kí Plegónte kí Érme kí Pátroba kí
Érmaj kíá máhj kalàe makáá.
Táhjtá pazáno'éhj sánéh avóbaga kíh máhj kalàe kíá.
15. Pilólogo kí Jólia kí Neréo kí mán pahr kíá máhj kalàe
maká màgaá. Olímpaj kí kúnújá tásánéh avóbaga xitá
máhj kíá máhj kalàe ènatèá.
16. Ènatè màga mesópov kalàe maká, djógá méne náá.
Ve maká méj mekaj kúnújáá!
Ènatè Igrèja'éhj sánéh kíh à ve koj kíh Kríjto páréhj ná
máhj mága mesópov kalàe makáá.

Eróma ká máhj ádjadjáh tígíe támatóe kázér kaj méneá

17. Vàhr, mepére makálá tásánéh máhj páná
mekaj káreá dja zàno'éhjá.
Djè mèhgóe mójhe sorka támágaá. Mepére makáláá.
Áo memató táhnéh méne ádúr kíá.
Ève kaj mesá mèhdjadjáh tá áleá!
Mèhgóe vé'ígí tápiá! Táadjáláá!
18. Áo èna máhj mága Pabéreadjaj Kríjto kaj méne pájájá.
Akolí kaj méne pájáj bó támágaá.
Akoé páràhr mi kázér támága táadja'òhv ádjamàpá
táhgóe vé'ígí má ve kajá. Akopàlæe páràhr mi kázérá.

19. Bó adjíá mesánéh Pahdjaj kaj
méne pásér éhr avéavágtígí kúnújá mán koj kínápoá.
Téhrná màga mekajá.

Mán ká bó màga, vemi tér té tásá
gújá méne kajpa kínáhá méne kala mekajá.

Áo pèe sore pájæe kala mekaj kíá.

20. Até Gorá mága pamápádere mapée tá mán náá.

À xirà mága Satanáj pákov ma'õe kaj
mèhgõe mengæe no mekaj áleá.

Pabéreadjaj Jezój Krijto djáhr apere párùhre ná mehjtá áleá!

Má'éhj ánéh Eróma ká máhj kalæe maká méneá

21. Timóteo mága bère ábakátár ná mekalæe maká ènatèá.

Elósio kí Jasóg kí Sosípatro kíá máhj mága ènatèá.

Bòloéhj náá.

22. On Térésio mága, à sev tigi òhnéh mán ná, mekalæe maká,
Pabéreadjaj kaj máhj ná pazópov sánéh méne káá.

23. Ènatè Gájo mága mekalæe makáá.

Asegpi ká mága óhjtá òhdjadjáh táá.

Ènatè mága Igrèja'éhj vóbagav pih kíh asav segi káá.

Erájto mága mekalæe maká ènatè, pa'a sávidjajéhj kamáv náá.

Pazáno Kóárto mága ènatèá.

Tìgìv makálíe

25. Ve koj pamá Gorá mága
memátánæe pákov táá dja zàno'éhjá.

Pa'ígíe pásér páràhr páná zànéh méne pétóroá.

Jezój Krijto pánæe pétóroá.

Ève pih óhv pàhnéh méne mádar tígíe mága anáá.

Árátígí mán pí tér ve pìhe pí r óhv máhá.

26. Mán ká bó ve pánæe sá dara aná kínápoá.

Gorá nékópákovéhj ánéh akosev tìgìv idjálá
ve kaj méne pétóro kínápoá.

Gorá ádaríhv máh akoe mága ve pánáe tígí anáá.

Bó ve máh avépáná kúnújá máhj koj,
ve koj éá padereéhj djáhr adjíá ve kajá.

27. Móhj Gorá máh áleá.

Dji tètè mága pèe ve tá kúnújáá.

Komaté padjáhr túrútè tér áleá!

Jezój Kríjto kaj máhj ná áleá.

Ámèhjá.

